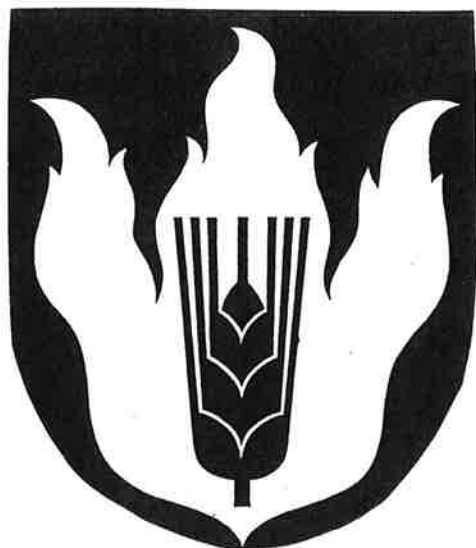

PERTUNMAAN KUNTA

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS

VUODELTA 2018

SISÄLTÖ

1.	KUNNANJOHTAJAN KATSAUS.....	1
2.	KUNNAN HALLINTO	2
2.1.	KUNNAN ORGANISAATIO.....	2
2.2.	KUNNANVIRASTON HENKILÖKUNTA JA LAITOKSET.....	3-4
2.3.	KUNNANVALTUUSTON KOKOONPANO.....	5-6
2.4.	KUNNANHALLITUKSEN KOKOONPANO.....	7
3.	YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS	8
4.	PERTUNMAAN KUNNAN VÄESTÖ JA TYÖLLISYYS.....	8
5.	PERTUNMAAN KUNNAN TOIMINNAN JA TALouden KEHITYS.....	8
5.1.	OLENNAISET TAPAHTUMAT TILIKAUDELLA JA SEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEEN.....	8-9
5.2.	KUNNAN MUU TOIMINTA JA TALOUS.....	10
5.3.	ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ.....	10
5.4.	YMPÄRISTÖTEKIJÄT.....	10
5.5.	KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN.....	10-12
5.6.	KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS.....	12-21
6.	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	22
6.1.	TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN HALLINTOKUNNITTAIN.....	22-44
6.2.	KÄYTTÖTALOUS- JA TULOSLASKELMAOSAN TOTEUMAVERTAILU.....	45-51
6.3.	INVESTOINTIEN TOTEUMAVERTAILU.....	52-61
6.4.	RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMINEN.....	62
7.	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	63

7.1. TULOSLASKELMA.....	63
7.2. RAHOITUSLASKELMA.....	64
7.3. TASE.....	65
7.4. KONSERNIN TULOSLASKELMA.....	66
7.5. KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA.....	67
7.6. KONSERNITASE.....	68
8. LIITETIEDOT.....	69-85
9. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET.....	86
9.1. VESIHUOLTOLAITOKSEN TASEYKSIKÖN TILINPÄÄTÖS.....	86-90
10. LUETTELOT JA SELVITYKSET.....	91-92
11. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT.....	93-94

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Viime vuonna jatkui edelleen myönteinen kehitysvire maan talouselämässä. Talouskasvu on pysynyt verrattain hyvänä koko viime vuoden, reilussa 2 %:ssa.

Myös Pertunmaalla myönteisyys näkyi uusina rakennushankkeina. Kuortissa merkittävä työllistäjä Plastep laajensi toimitilojaan uudella lisäsiivellä ja aivan loppuvuodesta muurattiin Pertunmaan Palvelukylän uudisrakennushankkeen peruskivi.

Elinkeinoelämän osalta kiinnostavuus Kuortin teollisuuskylän kehittämiseen jatkui hyvänä. Neuvotteluja alueelle mahdollisesti sijoittuvien uusien toimijoiden hankkimiseksi käytiin.

Kirkonkylän osalta hyvien ilmojen siivittämänä saatiin torielämä viriämään aivan uudelle tasolle mittavan hankkeeseen osallistuneen toimijajoukon kanssa. Tavoitteena on jatkaa hyvien kokemusten siivittämänä torielämää myös tulevina vuosina.

Kunnan talous toteutui odotettua huonommin. Monen myönteisesti kehittyneen talousvuoden jälkeen joudutaan viime vuodelta kirjaamaan alijäämää peräti n.1,3 milj. euroa. Huonon tuloksen osasylliset ovat huonosti kehittyneet verotulot ansiotulojen osalta. Kunnalle tilitettyjen ansiotuloverojen vähennys edelliseen vuoteen nähden oli – 6,5 %. Myös valtionosuudet pienenevät merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna. Kunnan sosiaali- ja terveystalouden vastaavan Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymän eli Essoten merkittävää alijäämää joudutaan viime vuoden tilinpäätöksessä kattamaan vajaan 700 000 euron osalta. Tämä on aiheuttanut kunnassa tyytymättömyyttä kun huomioidaan kuntayhtymän palvelutaso viime vuodelta.

Näistä kielteisesti kuntatalouteen vaikuttavista tekijöistä huolimatta tavoitellaan talouden tasapainottamista nopealla aikataululla.

Juha Torniainen
kunnanjohtaja

TOIMINTAKERTOMUS

2. KUNNAN HALLINTO

Kunnanvirastossa suoritetaan asioiden suunnitteluun, valmisteluun ja toimeenpanoon liittyviä toimisto- ja muita tehtäviä. Kunnanviraston päällikkönä toimii kunnanjohtaja, jonka apuna on eri hallinnonalojen osastopäälliköt. Kunnanjohtajalla on myös apunaan kunnanviraston johtoryhmä, johon kuuluvat osastopäälliköt ja maaseutujohtaja.

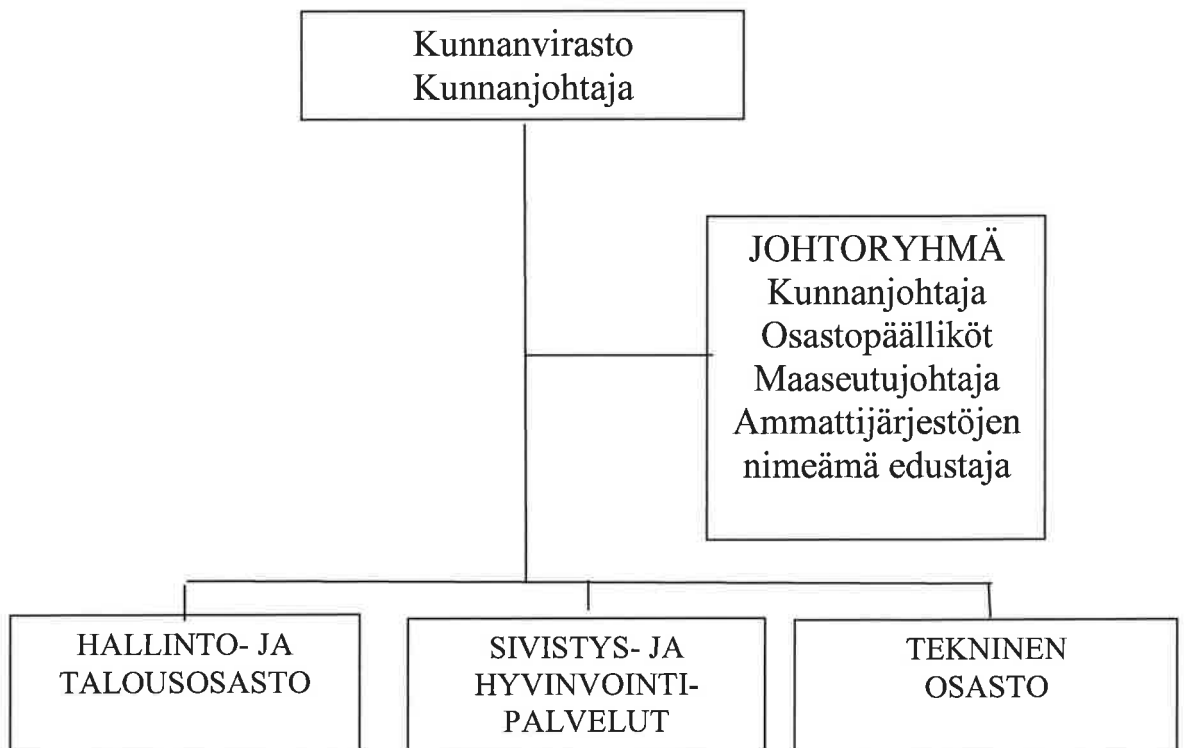
Kunnanvirastossa työskenteli kaikkiaan 18 virka- ja työsuhteista henkilöä.

2.1. KUNNAN ORGANISAATIO

KUNNAN PALKATUN HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ 31.12.2018

Toimintayksikkö	Vakinaiset	Määrä- aikaiset	Työllistetyt	Yhteensä	Yhteensä ilman työl- listettyjä
Hallinto- ja talousosasto	6	2	1(Essote)	9	8
Maaseututoimi	1			1	1
Sivisty- ja hyvinvointipalvelut	35	11		46	46
Tekninen osasto	14	1	2	17	15
Yhteensä	56	14	3	73	70

KUNNANVIRASTON ORGANISAATIO

2.2. KUNNANVIRASTON HENKILÖKUNTA JA LAITOKSET

Kunnanvirasto on avoinna ma-pe 9.00 - 15.00

Puh. (015) 770 241

www.pertunmaa.fi

Email keskustoimisto@pertunmaa.fi

Kunnanjohtaja Juha Torniainen

Hallinto- ja talousosasto

Maaseutujohtaja Erkki Ojala

Palkkasihteeri Virpi Rosman 17.6.2018 asti

Hallinto- ja palkkasihteeri Virpi Rosman 18.6.2018 alkaen

Kirjanpitäjä Kirsi Ojala

Toimistosihiteeri Aila Jaatinen

Toimistosihiteeri Sari Latvanen

ICT-asiantuntija Tomi Torvinen 13.4.2018 asti

Toimistosihiteeri Erja Nieminen 30.4.2018 asti

- osa-aikainen

Työvalmentaja Lea Mäkinen

Toimistotyöntekijä Mervi Lehtimäki 28.1.2018 asti

Yleissihiteeri Carina Olenius

- määräaikainen 17.4. – 31.12.2018

Hoiva-apulainen Minna Ahvenainen

- määräaikainen 14.12.2018 asti

Hoiva-apulainen Elena Saksman

- määräaikainen 10.12.2018 alkaen

Projektinvetäjä Esko Kilpinen

- määräaikainen 25.10.2018 alkaen

Kansantalo

Päiväkoti

Perhepäivähoito

Ruokapalvelukeskus

Tekninen osasto

Tekninenjohtaja-rakennustarkastaja Matti Ratilainen

Toimistosihiteeri Marja-Leena Laitinen

Toimistosihiteeri Erja Nieminen 30.4.2018 asti

- osa-aikainen

Kiinteistöhoitotoimi

Kiinteistöt

Siivoustoimi

Liikunta-alueet

- Urheilutalo Kisaranta
- Urheilukentät 3 kpl (kirkonkylä, Kuortti, Koirakivi)
- Pururadat 2 kpl (kirkonkylä ja Kuortti)
- Jääkiekkokaukalo 2 kpl (kirkonkylä, Kuortti)
- Luontopolku
- Moottorikelkkaura

Sivistysosasto

Sivistystoimenjohtaja-Rehtori Sari Mäkeläinen

Toimistosiihteeri Salla Hutri

Vapaa-aikasihteeri Jaana Nummiranta

Nuoriso-ohjaaja/etsivä nuorisotyöntekijä Katriina Korpinen

Liikunnanohjaaja Tomi Jääskeläinen 31.3.2018 asti

Liikunnanohjaaja Niina Arvonen 3.4.2018 alkaen

Pääkirjasto ja Kuortin kirjasto

Peruskoulut

Pertunmaan yhtenäiskoulu

Kuortin koulu, lakkautettu 31.7.2018

2.3. KUNNANVALTUUSTO

Kunnan ylimpänä lakisääteisenä toimielimenä toimii kunnanvaltuusto. Valtuustolla on yleinen toimivalta päättää kunnan asukkaiden yhteisistä asioista. Kuntalain mukaan valtuustolla on kokonaisvastuu kunnan toiminnasta ja taloudesta. Se vastaa kunnan strategisesta päätöksenteon tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä.

Kunnanvaltuuston jäsenmäärä on 17.

Puolueiden valtuustopaikat jakaantuvat seuraavasti:

		Miehet	Naiset
Keskusta	7	5	2
Kokoomus	2	2	-
Perussuomalaiset	3	3	-
Sitoutumattomat	5	3	2
Yhteensä	17	13	4

Vuonna 2018 kunnanvaltuusto kokoontui 7 kertaa ja pöytäkirjoihin merkittiin 53 pykälää.

KUNNANVALTUUSTO 1.6.2017-31.5.2021

Nimi	Osoite	Puh.	Puolue
Annukka Räisänen (pj)	Marjomaantie 11, 19460 RUORASMÄKI	050 591 0813	KESK
Ahti Lehtinen (I vpj)	Uotilankuja 18, 19410 KUORTTI	050 019 6235	SIT
Kauko Luhtanen(II vpj)	Ruonintie 67, 19430 PERTUNMAA	040 736 1626	KOK
Miia Hildén	Harjutie 4 as. 7, 19410 KUORTTI	040 019 4308	SIT
Jarmo Lahtinen	Peruvedentie 58, 19470 LIHAVANPÄÄ	040 013 9434	SIT
Markku Laine	Ahvensuontie 77, 19470 LIHAVANPÄÄ	050 512 3117	PS
Jari Leppä	Miekansalmentie 669, 52730 KOIRAKIVI	050 511 3041	KESK
Jari Liukkonen	Kovalantie 222a, 19430 PERTUNMAA	040 529 7606	KESK
Raimo Mattila	Honkaniementie 555, 19430 PERTUNMAA	040 060 2304	KESK
Tuomas Paasonen	Vuoksenrannantie 7, 19430 PERTUNMAA	040 048 4068	PS
Jouni Pekkonen	Vanhatie 15 as 1, 19410 KUORTTI	040 553 5797	SIT
Lenita Pitkälä	Kuortintie 212b, 19430 PERTUNMAA	044 973 8741	SIT
Markku Pöyry	Haapamäentie 140, 19430 PERTUNMAA	050 917 1245	PS
Arsi Saarela	Honkaniementie 1020, 52730 KOIRAKIVI	044 385 1185	KESK
Risto Salminen	Mökintie 151, 19420 MANSIKKAMÄKI	040 060 2305	KESK
Jarkko Toivonen	Mansikkamäentie 800, 19420 MANSIKKAMÄKI	050 075 9373	KOK
Kirsi Vekkelä	Selkämäentie 29a, 19410 KUORTTI	040 842 4445	KESK

KUNNANVALTUUSTON VARAJÄSENET

Nina Ruuth	Hirsikankaantie 50, 19430 PERTUNMAA	050 374 8994	PS
Outi Virtanen	Laukkalantie 178, 19420 MANSIKKAMÄKI	040 673 7523	PS
Ville Pippuri	Haravakuja 4, 19430 PERTUNMAA	040 540 3503	PS
Esko Kilpinen	Taikinajoentie 132, 19460 RUORASMÄKI	040 596 5495	KESK
Liisa Lehto	Kuntotie 5, 19430 PERTUNMAA	040 700 7440	KESK
Jarkko Lunkka	Kuortintie 180	040 867 1346	KESK
Ari Lehtimäki	Höltän Kylätie 211, 19410 KUORTTI	040 075 0541	KESK
Arto Piira	Hartosenpolku 10, 19430 PERTUNMAA	040 094 3774	KESK
Juha Hokkanen	Lusintie 6, 19430 PERTUNMAA	040 077 7444	KOK
Pertti Latvanen	Pertuntie 38, 19430 PERTUNMAA	040 015 3713	KOK
Olavi Tolonen	Pursulantie 8, 19430 PERTUNMAA	040 700 9951	SIT
Otso Paakkinen	Kanttorinkuja 4, 19430 PERTUNMAA	050 333 1033	SIT
Antti Pasanen	Punakiventie 1 as. 2, 19430 PERTUNMAA	040 588 6683	SIT
Aaro Nevala	Hautalantie 25, 19470 LIHAVANPÄÄ	040 044 1074	SIT
Kirsi Kauhanen	Rinnetie 10, 19430 PERTUNMAA	044 241 9311	SIT

2.4. KUNNANHALLITUS

Kunnanhallitus johtaa kunnan hallintoa kunnanvaltuuston toimielimenä kunnan toiminta-ajatuksen mukaisesti. Lisäksi kunnanhallitus huolehtii kunnan suhteesta ympäröivään yhteiskuntaan kuntalaisten parasta ajatellen.

Kunnanhallitus valmistelee valtuuston käsiteltäväksi tulevat asiat sekä vastaa päätösten laillisuusvalvonnasta ja niiden täytäntöönpanosta. Kunnanhallituksen tehtäviin kuuluu myös kunnan edun valvominen sekä kunnan edustaminen eli puhevallan käyttäminen ja erilaisten oikeustoimien tekeminen kunnan puolesta. Yleensäkin kunnanhallituksen tehtäviin katsotaan kuuluvan kunnan toimintojen ja palvelujen kaikinpuolinen kehittäminen sekä elinkeinopolitiikasta huolehtiminen.

Kunnanhallitukseen kuuluu seitsemän (7) jäsentä. Asioiden esittelijänä kokouksissa toimii kunnanjohtaja ja sihteerinä keskushallinnon toimistohenkilökunta. Kunnanhallituksen kokoukset pidettiin kuukauden 2. sekä tarvittaessa 4. maanantai. Vuoden 2018 aikana oli kokouksia yhteensä 19 ja niissä käsiteltiin 224 asiaa.

Kunnanhallituksen apuna Pertunmaalla toimii 3 lautakuntaa sekä keskusvaalilautakunta ja tarkastuslautakunta. Lisäksi kunnanhallitus on asettanut tilapäisiä tai pysyväisluonteisia tehtäviä varten toimikuntia.

KUNNANHALLITUS 1.6.2017-31.12.2019

Nimi	Osoite	Puh.	Puolue
Jari Liukkonen (Arsi Saarela)	Kovalantie 222a, 19430 PERTUNMAA Honkaniementie 1020, 52730 KOIRAKIVI	040 529 7606 044 385 1185	KESK KESK
Jouni Pekkonen (Ivpj) (Kirsi Kauhanen)	Vanhatie 15 as 1, 19410 KUORTTI Rinnetie 10, 19430 PERTUNMAA	040 553 5797 044 241 9311	SIT SIT
Outi Virtanen (IIvpj) (Nina Ruuth)	Laukkalantie 178, 19420 MANSIKKAMÄKI Hirsikankaantie 50, 19430 PERTUNMAA	040 673 7523 050 374 8994	PS PS
Raimo Mattila (Esko Kilpinen)	Honkaniementie 555, 19430 PERTUNMAA Taikinajoentie 132, 19460 RUORASMÄKI	040 060 2304 040 596 5495	KESK KESK
Lenita Pitkälä (Jarmo Lahtinen)	Kuortintie 212b, 19430 PERTUNMAA Peruvedentie 58, 19470 LIHAVANPÄÄ	044 973 8741 040 013 9434	SIT SIT
Jarkko Toivonen (Juha Hokkanen)	Mansikkamäentie 800, 19420 MANSIKKAMÄKI Lusintie 6, 19430 PERTUNMAA	050 075 9373 040 077 7444	KOK KOK
Kirsi Vekkele (Liisa Lehto)	Selkämäentie 29a, 19410 KUORTTI Kuntotie 5, 19430 PERTUNMAA	040 842 4445 040 700 7440	KESK KESK

3. YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Taloukasvu on jatkunut jo miltei kolmen vuoden ajan. Sitä on vauhdittanut etenkin Suomessa tuotettujen tavaroiden ja palveluiden viennin elpyminen. Myös kotitalouksien kulutus on kasvanut, koska niiden käytettävissä olevat tulot ovat lisääntyneet ja alhaiset korot ovat kannustaneet kulutukseen. Työllisyys on kasvanut yli odotusten: vuonna 2018 syntyi noin 60 000 uutta työpaikkaa. Vuonna 2018 BKT kasvoi 2,7 %. Taloukasvu hidastuu v. 2019 1,9 prosenttiin ja siitä edelleen pitkän aikavälin kasvupotentiaalinsa tuntumaan, vajaaseen 1,5 prosenttiin.

Yritysten kehitysnäkymät Etelä-Savossa olivat myötätulessa kaikilla keskeisillä toimialoilla, vaikka talouden kasvussa ei aivan pysyttykään maan keskimääräisessä kasvuvauhdissa. Alueen työllisyystilanne on selkeästi parantunut ja joillakin aloilla alkaa olla vaikeuksia osaavan työvoiman saamisessa. Teollisuus ja vienti toimivat Etelä-Savossa kasvun vetureina. Yritysten liikevaihto ja vienti kasvoivat ja teollisuusalat ovat työllistäneet eteläsavolaisia hyvin. Etenkin metsäsektorin tilanne oli positiivinen. Puun kysyntä on kasvanut. Rakennusala on myös päässyt kasvuun mukaan.

4. PERTUNMAAN KUNNAN VÄESTÖ JA TYÖLLISYYS

Pertunmaalla oli vuodenvaihteessa 2018/2019 asukkaita 1714. Asukasluvu väheni edellisestä vuodesta 25 hengellä. Uusia pertunmaalaisia syntyi vuonna 2018 8.

Vuonna 2018 Etelä-Savon TE-toimistoon ilmoitettujen työpaikkojen määrä nousi edellisvuodesta selvästi eli noin 1 100:lla. Selvimmin työpaikkalisäyksessä näkyy teollisen työn, rakentamisen ja kuljetusalan elpyminen. Työvoiman saantivaikeudet ovat lisääntyneet selvästi edellisvuodesta.

Työttömyysaste on viime vuosina vaihdellut seuraavasti: joulukuu 2013 12,4% , joulukuu 2014 12,7%, joulukuu 2015 13,7 %, joulukuu 2016 12% ja joulukuu 2017 11,1%, joulukuu 2018 9,2%

5. PERTUNMAAN KUNNAN TOIMINNAN JA TALouden KEHITYS

5.1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TILIKAUDELLA JA SEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEEN

Verotulojen toteutuminen 8,7 % pienempänä kuin talousarviota laadittaessa arvioitiin ja 4,9 % pienempänä edellisen vuoden verotuloihin verrattuna aiheutti talousarvion tulopuolelle merkittävän vajeen. Kun tämän lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollosta vastaava Essote laskuttaa mittavan oman alijäämänsä seurauksena kunnalta 694 260 euroa vuodelta 2018 maksuosuutta lisää on tuloksena vuodelta 2018 mittava 1 349 686 €:n alijäämä.

Ansioveroprosentti oli 21,5, yleinen kiinteistöveroprosentti 1,00, vakituisen asunnon veroprosentti 0,60 ja muiden kuin vakituisten asuntojen 1,20.

Valtionosuudet vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna 341 592 €.

Vuonna 2018 otettiin lainaa 500 000. Lainaa oli vuoden lopussa 6 830 859,64 € ollen asukasta kohti 3 985,33 €. Konsernilainakanta oli vuoden 2018 lopussa oli 9 477 821,40 € eli 5 529,65 € / asukas.

Verotulot vv 2013 – 2018

1 000 €	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kunnantulovero	3 890	4 087	4 103	4 056	4 126	3 876
Yhteisövero	543	652	780	734	841	795
Kiinteistövero	551	828	818	836	813	824
Koiravero	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	4 984	5 567	5 701	5 626	5 780	5 495

Valtionosuuksien kehitys vv 2013 – 2018

1 000 €	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Valtionosuudet	6 006	6 233	6 109	6 301	6 163	5 823

Vuoden 2018 aikana kunta ei kärsinyt takaustappioita. Investointimenot vuonna 2018 olivat 316 583,54 euroa (nettoinvestoinnit 283 243,54 euroa).

Tilinpäätöksen vaikutus kuluvan vuoden talousarvioon ja arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Pertunmaan kunnan vuoden 2018 taloudellinen tulos on -1 349 686 € alijäämäinen, suunnitelman mukaiset poistot käyttöomaisuudesta ovat 713 018 €. Vuonna 2018 kunnan käyttövarat vähenivät 320 392,81 euroa.

Vuoden 2019 alun osalta ovat ansiotulojen verotilitykset ja yhteisöverotulot olleet edellisen vuoden tasoa.

Tulevan kehityksen ennakoiminen on vaikeaa tulevan valtionosuusmuutoksen aiheuttaman epävarman tilanteen johdosta.

Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Tilikauden 2018 tulos osoittaa alijäämää 1 349 686 €.

Kunnanhallitus esittää, että tilikauden tulos - 1 349 686 € lisätään omaan pääomaan yli-/alijäämätillille.

5.2. KUNNAN MUU TOIMINTA JA TALOUS

Maaliskuussa hyväksyttiin 500 000 euron luotto Kuortin Kutomakujalle Kuortin toimitilojen laajennusrakentamisen rahoittamiseksi.

Huhtikuussa hyväksyttiin uusi kunnan elinkeinostrategia.

Kesäkuussa hyväksyttiin Kuortin koulutoimen lakkautus ja siirryttiin yhden koulun järjestelmään.

Kesäkuussa hyväksyttiin vapaa-ajan asunnoista vakituisiksi asunnoiksi-hanke.

5.3. ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ

Sosiaali- ja terveystalouden merkittävä kohoaminen tulee aiheuttamaan tuleviin talousarvioihin tasapainottamisongelmia.

Poikkeuksellisista sääolosuhteista johtuvat vahinkoriskit ja sähkökatkoksetkin luultavasti lisääntyvät. Sähkökatkosten osalta on varajärjestelmiä luotu. Poikkeusolojen johtoryhmä osallistuu sektoriensa mukaiseen valmiussuunnitteluun.

Vakuutusmaksuja on maksettu 31 626 € vuonna 2018. Vakuutukset ovat ajan tasalla.

Rahoitusriskinä on korkotason nousu kunnan suuresta lainamäärästä johtuen. Korkotason nousu ei tule kuitenkaan todennäköisesti olemaan kovin iso.

5.4. YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Viemärlaitoksen osalta panostettiin vuotovesien vähentämiseen. Myös vesilaitoksen suodatusjärjestelyjä on parannettu.

5.5. KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN

Kunnassa noudatetaan valtuuston vuonna 2009 hyväksymiä sisäisen valvonnan ohjeita, joissa määritellään sisäisen valvonnan toteutus ja vastuut kunnan organisaatiossa.

Sisäinen valvonta jaetaan sisäiseen tarkkailuun, seurantaan ja sisäiseen tarkastukseen siten, että sisäinen tarkkailu on jatkuva varojen käytön ja muun talouden hoidon valvontaa, seuranta luottamushenkilöille kuuluva osa sisäistä valvontaa ja sisäinen tarkastus aktiivista systemaattista tarkastustoimintaa. Valvontaa on vuonna 2018 noudatettu sisäisen valvonnan ohjeen mukaisesti.

Riskien hallinnan osalta määritellään riskien hallinnan vastuut kunnan hallintosäännössä.

Kunnanhallitus vastaa riskien hallinnan järjestämisestä kokonaisuudessaan ja hallintokunnat järjestävät sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan omalla vastuualueellaan valvoen riskien hallinnan toimenpiteiden toimivuutta ja tehokkuutta. Lisäksi raportoivat kunnanhallitukselle riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisestä johtopäätöksistä. Riskien toteutuminen ei ole poikennut tehdyistä arvioista. Riskien kartoitus on laadittu v. 2012.

Hallinto- ja talousosaston osalta ovat kunnanhallituksen nimeämät rahavarojen ja asiakirjojen tarkastajat tarkastaneet pankkitilien varat sekä hallussa olevat arvopaperit ja vakuudet. Kunnan virastotalon irtaimiston tarkastamista varten nimetyt tarkastajat ovat vastanneet virastotalon irtaimiston tarkastamisesta. Talousarvion toteutumisesta on kunnanhallitukselle raportoitu 3 kertaa vuoden aikana ja kunnan valtuustolle puolivuositain. Sisäinen tarkkailu on systemaattista, jatkuvaa toimintaa.

Sivistysosaston säännöt pohjautuvat pääosin kunnallisiin hallintolakeihin ja osaston eri osa-alueiden omiin lakeihin kuten perusopetuslakiin, lakiin varhaiskasvatuksesta, lastensuojelulakiin ja nuorisolakiin. Toiminnassa on kiinnitettävä huomiota muuttuviin säädöksiin ja valtakunnallisiin ohjeistuksiin. Kunnan järjestämä toimintaa on muunnettava annettujen ohjeiden mukaisesti. Muutokset läpikäydään henkilöstön kanssa mm. YS-tunneilla ja niistä tiedotetaan ilmoitustaululla sekä kouluilla olevalla Wilma-ohjelmalla. Säännösten ja määräysten noudattamista on valvottu päivittäisessä työssä ja havaittuihin ongelmiin on puututtu heti ongelmien tultua havaituksi.

Toiminnan taloudellisuuteen ja tuloksellisuuteen kiinnitetään jatkuvasti huomiota niin hankintojen kuin myös toimintojen osalta. Valinnoissa pyritään löytämään kokonaistaloudelliset ratkaisumallit. Talousarvion toteumaa seurataan toimipisteittäin ja sivistys- ja hyvinvointilautakunta seuraa toteumaa neljännesvuositain kokouksissaan. Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä opetushallituksen että AVI:n tarjoamia hankkeita tarkastellaan paikallisen toteutumismahdollisuuden kautta. Hankerahoituksella on voitu kehittää toimintaa vuosien aikana monipuolisesti. Hankkeiden valvonta tapahtuu lopullisesti rahoittajan toimesta, mutta toiminnan oikea toteutus valvotaan paikallisesti.

Riskienhallinnassa korostuu erilaisten turvallisuusriskien minimointi, jotka edellyttävät suunnitelmallista toimintaa. Valvontaa ja turvallista toimintaa edistävät asian- ja ajanmukaiset suunnitelmat. Turvallisuussuunnitelmat ja kriisisuunnitelmat läpikäydään säännöllisesti ja niitä päivitetään tarvittaessa. Koulutoimeen on laadittu keväällä 2016 kuljetussuunnitelma, joka osaltaan edistää turvallista liikennekäyttäytymistä. Suunnitelmat ovat henkilökunnalle helposti saatavilla ja siten ohjeet kerrattavissa. Pelastusharjoitukset läpikäydään kouluilla vuosittain yhteistyössä pelastuslaitoksen kanssa. Riskien hallinnassa merkittävässä roolissa on riittävän valvonnan järjestäminen, niin sisätiloissa kuin myös ulkoilualueilla. Toimivat ja selkeät järjestysäännöt ohjaavat valvontaa ja turvallisuuden huomioimista. Henkistä turvallisuutta huomioidaan mm. kiusaamiseen ja ahdisteluun kohdennetulla suunnitelmalla opetussuunnitelmassa. Henkilökunnan ensiapu- ja pelastustaitoja on ylläpidettävä säännöllisesti koulutuksen avulla.

Riskienhallintaan kuuluu myös tilojen kunnossapito ja niissä havaittujen korjaustarpeiden välitön ilmoittaminen kunnostusta varten. Erityistä huomiota on kiinnitettävä lasten ulkoilu- ja liikuntavälineistöön sekä kyseisiin alueisiin kuten koulujen ja varhaiskasvatuksen piha-alueisiin ja leikkitelineisiin. Erityisen riskialttiita luokkatiloja ovat fysiikka - kemian luokkatila sekä kotitalouden, liikunnan ja teknisen työn tilat. Kyseisten tilojen turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota riskien huomioimisessa. Tiloissa on oltava lain mukaiset ensiapu- ja pelastusmerkinnät. Ennakointi ja ohjeiden mukainen toiminta ovat riskien hallinnassa tärkeässä roolissa niin liikuntatunneilla kuin myös retkillä ja erilaisissa siirtymissä esim. liikuntatunneille.

Omaisuuksien hallinnassa on huomioitu riittävä tilojen ja laitteiden huolto sekä valvonta. Omaisuuksien hallinnassa on merkittävässä roolissa myös tavaroiden huolellinen säilytys ja oikea käyttö sekä tilojen lukitseminen käytön jälkeen. Omaisuuksien hallinta on keskitetty pääosin sivistystoimenjohtaja-rehtorin, rehtorin ja varhaiskasvatuksen esimiehen vastuulle, jotka valvovat kiinteistöissä olevaa omaisuutta ja sen kuntoa. Sivistys- ja hyvinvointiosastolla omaisuuden valvontaan kuuluu myös säännölliset irtaimiston tarkastamiset, jonka suorittavat lautakunnan jäsenet (2 jäsentä/ kiinteistö).

Teknisen toimen viranomaispäätökset perustuvat voimassa olevaan lainsäädäntöön sekä teknisen toimen johtosääntöön, rakennusvalvonnan osalta maankäyttö- ja rakennuslakiin. Säännösten ja päätösten lainvoimaisuutta tarkasteltiin päivittäisessä työskentelyssä.

Tekninen lautakunta seurasi talousarvion toteutumaa ajankohtaisesti ja investointien toteutumasta tekninen johtaja kertoi lautakunnan kokouksissa. Hankinnat kilpailutettiin uuden hankintalain mukaisesti, myös pienemmät hankinnat pyritään kilpailuttamaan kunnan edun mukaisesti, vaikka hankintalaki ei edellyttäisi näin menettelemään. Riskien hallinnassa huolehditaan, että kunnan tekemissä urakkasopimuksissa on rakennustakuuajan vakuudet kunnossa

Omaisuuksien hallinta on keskitetty teknisen johtajan vastuulle. Kunnan kiinteistöjen kuntoa seurataan tarkasti ja useampivuotinen investointiohjelma antaa pitkäjänteisyyttä kunnan kiinteistöjen kunnan ylläpidossa. Kunnan kiinteistöille, pois lukien asunnot on v. 2013 tehty kuntoarvio ja pitkäntähtäyksen suunnitelma 10 vuodeksi. Kunnan omistamat kaikki kiinteistöt ja metsäomaisuus on vakuutettu. Vakuutus pidetään ajan tasalla vuosittaisella päivityksellä.

Kunnan metsäomaisuudesta huolehditaan metsänhoitoyhdistyksen tekemän ajantasaisen metsänhoitosuunnitelman kautta.

Teknisen lautakunnan valitsevat varastojen- ja irtaimiston tarkastajat tarkastavat vuosittain vesihuollon ja puutavaravaraston.

Vesihuoltolaitoksen osalta on erillinen riskienhallinta -ja valmiussuunnitelma.

Tarkastuslautakunta arviointikertomuksessaan arvioi toimintaa.

5.6. KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS

Pertunmaan kunnan konserniohjeet ovat tulleet voimaan 1.1.2011. Konserniohjeilla pyritään yhtenäistämään yhteisöjen ohjausta ja lisäämään toiminnan läpinäkyvyyttä sekä tehostamaan tiedon kulkua. Kunnanvaltuusto hyväksyy konsernijohtamista koskevat yleiset tavoitteet ja toimintaperiaatteet ja kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnon ja talouden koordinoinnista. Kuntakonserniin kuuluvan tytäryhtiön hallituksen tai sitä vastaavan toimielimen velvollisuuksiin kuuluu antaa kunnanhallitukselle tarvittavat tiedot kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen.

Toimintakertomusvuonna kuntayhtymät ovat toimineet kokonaisuutena tyydyttävästi. Sosiaali- ja terveystyön kuntayhtymä Essote ei ole selviytynyt palvelutuotantovastuusta riittävän hyvin. Palvelut eivät ole tyydyttävästi järjestetty.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Hyväksytyjen konserniohjeiden mukaan kunnan tytäryhteisön hallituksen tai sitä vastaavan toimielimen tulee antaa kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot. Edelleen tytäryhteisöjen toimintasuunnitelmat, toiminnan ja talouden seurantaraportit, tilinpäätökset ja välitilinpäätökset ja kokousten esityslista ja pöytäkirjat tulee toimittaa kunnanhallituksen tietoon. Tiedonkulku on kertomusvuonna ollut kunnanhallituksen mukaan riittävää ja avointa.

Kuntakonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen toiminnan arviointi tunnuslukujen pohjalta on ollut riittävää. Kunnanhallituksella on edustajansa tytäryhteisöjen hallinnossa.

Keskitettyä konsernitoimintoja ja palveluja ei ole käytetty.

Riskienkartoituksen ja riskienhallinnan ja niiden vakuuttamisen huolehtivat tytäryhteisöt itsenäisesti.

Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

KOY Pertunmäki on loppuvuonna myynyt 5 huoneistoa käsittävän rivitalokokonaisuuden osoitteessa Vehkosuontie 13.

Tyhjät asunnot tulevat aiheuttamaan ongelmia. Erityisesti isommat asunnot eivät houkuttele asukkaita.

Itä-Suomen Päihdehuollon kuntayhtymän purkusopimus on kesäaikana kuntien valtuustoissa hyväksyttävänä.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2018	2017
Toimintatuotot / Tulot	1 913 521,66	1 916 079,60
Valmistus omaan käyttöön	36 298,33	59 221,26
Toimintakulut / Menot	- 13 903 757,59	- 13 203 546,63
Toimintakate / Jäämä	- 11 953 937,60	- 11 228 245,77
Verotulot	5 495 042,21	5 779 944,63
Valtionosuudet	5 822 551,00	6 163 143,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 921,24	1,37
Muut rahoitustuotot	64 029,42	128 425,61
Korkokulut	- 33 298,28	- 32 117,26
Muut rahoituskulut	- 32 975,25	- 83,97
Vuosikate	- 636 667,26	811 067,61
Poistot ja arvonalenemiset	- 713 018,81	- 641 641,01
Tilikauden tulos	- 1 349 686,07	169 426,60
Tilikauden ylijäämä	- 1 349 686,07	169 426,60

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / Toimintakulut	13,80	14,58
Vuosikate / poistot, %	89,20	126,41
Vuosikate, euroa / asukas	- 371,46	467,21
Asukasluku 31.12.	1 714	1 739

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * toimintatuotot / (toimintakulut – valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 * vuosikate / poistot ja arvonalentumiset

Vuosikate euroa / asukas

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2018	2017
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	- 636 667,26	811 067,61
Tulorahoituksen korjauserät		
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 316 583,54	- 1 250 382,32
Rahoitusosuudet investointimenot	33 340,00	
Pysyvien vastaavien hyödykk.luov.t.	9 843,68	1 209,68
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 910 067,12	- 438 105,03
Rahoitustoiminnan rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset	38 438,41	6 000,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	500 000,00	1 200 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	- 361 184,68	- 339 722,06
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Oman pääoman muutokset		- 7 250,01
Muut maksuvalmiuden muutokset	412 420,58	- 774 451,51
Rahoituksen rahavirta	589 674,31	84 576,39
Rahavarojen muutos	- 320 392,81	- 353 528,64
Rahavarat 31.12.	1 015 029,35	1 335 422,16
Rahavarat 1.1.	1 335 422,16	1 688 950,80
Rahavarojen muutos	- 320 392,81	- 353 528,64

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v.	- 2 054 282,67	- 1 851 665,01
Investointien tulorahoitus, %	- 224,78	64,87
Lainanhoitokate	1,53	2,27
Kassan riittävyys, pv	25,31	33,01
Asukasluku	1714	1739

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * vuosikate / investointien omahankintameno

Lainanhoitokate

= (vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x rahavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2018	2017	VASTATTAVAA	2018	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT	11 936 824,45	12 414 881,81	OMA PÄÄOMA	5 041 683,33	6 391 369,40
Aineettomat hyödykkeet	99 199,32	133 210,68	Peruspääoma	5 437 102,73	5 437 102,73
Muut pitkävaikutteiset menot	99 199,32	133 210,68	Edellisen tilik:n yli-/alijäämä	954 266,67	784 840,07
Aineelliset hyödykkeet	10 407 602,53	10 813 210,12	Tilikauden yli-/alijäämä	- 1 349 686,07	169 426,60
Maa- ja vesialueet	1 208 699,54	1 216 776,22	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	3 021 877,47	1 327 475,86
Rakennukset	6 672 964,68	6 876 717,58	Lahjoitusrahastojen pääomat	3 021 877,47	1 327 475,86
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 395 083,72	2 541 503,77			
Koneet ja kalusto	130 854,59	174 123,95			
Ennakkomaksut ja kesken-		4 088,60			
eräiset hankinnat					
Sijoitukset	1 430 022,60	1 468 461,01	VIERAS PÄÄOMA	8 826 005,56	7 989 172,40
Osakkeet ja osuudet	1 039 087,52	1 039 087,52	Pitkäaikainen	6 692 387,21	6 592 806,89
Muut lainasaamiset	223 659,98	262 098,39	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	6 451 272,96	6 351 692,64
Muut saamiset	167 275,10	167 275,10	Lainat muilta lainanantajilta		
			Liittymismaksut ja muut velat	241 114,25	241 114,25
TOIMEKSIANT. ERITYISKAT.	3 021 877,47	1 327 505,70	Lyhytaikainen	2 133 618,35	1 396 361,51
Toimeksiantojen varat	3 021 877,47	1 327 505,70	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	379 586,68	337 920,68
			Lainat muilta luotonantajilta		2 431,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 930 864,44	1 965 630,15	Saadut ennakot	10 139,68	2 753,60
Vaihto-omaisuus	10 840,59	10 851,26	Ostovelat	507 220,97	712 683,46
Saamiset	904 994,50	619 356,73	Muut velat	162 727,98	51 143,13
Pitkäaikaiset saamiset	497 136,70	85 447,10	Siirtovelat	1 073 943,04	289 433,64
Myyntisaamiset					
Lainasaamiset	497 136,70	85 447,10	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	16 889 566,36	15 708 017,66
Muut saamiset					
Lyhytaikaiset saamiset	407 857,80	533 909,63	TASEEN TUNNUSLUVUT:		
Myyntisaamiset	133 597,79	390 018,87	Omavaraisuusaste, %	29,87	40,70
Lainasaamiset	24 925,50	13 310,00	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	66,63	57,63
Muut saamiset	131 876,56	111 079,78	Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	68,03	57,63
Siirtosaamiset	117 457,95	19 500,98	Kertynyt yli-/alijäämä	- 395 419,40	954 266,67
Rahoitusarvopaperit	102 129,03	96 354,03	Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	- 230,70	549,70
Osakkeet ja osuudet	102 129,03	96 354,03	Lainakanta 31.12.	6 830 859,64	6 692 044,32
Rahat ja pankkisaamiset	912 900,32	1 239 068,13	Lainakanta 31.12. €/asukas	3 985,33	3 848,22
			Lainasaamiset	223 659,98	262 098,39
			Asukasmäärä	1714	1739
VASTAAVAA YHTEENSÄ	16 889 566,36	15 708 017,66			

Omavaraisuusaste %

= 100 * (oma pääoma + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (koko pääoma – saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100 * (vieras pääoma – saadut ennakot) / käyttötulot

Lainakanta 31.12.

= vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Lainat euroa / asukas

Lainasaamiset

= sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

KUNNAN KOKONAISTULOT JA – MENOT

TULOT

Toiminta	
Toimintatuotot	1 913 521,66
Verotulot	5 495 042,21
Valtionosuudet	5 822 551,00
Korkotuotot	1 921,24
Muut rahoitustuotot	64 029,42
Satunnaiset tuotot	0,00
Tulorahoituksen korjaukset	
pysyvien vastaavien	
hyödykkeiden luovutusvoitot	0,00
Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointeihin	33 340,00
Pysyvien vastaavien luovutustulot	9 843,68
Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	38 438,41
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	500 000,00
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,00
Oman pääoman lisäykset	0,00
Kokonaistulot yhteensä	13 878 687,62

MENOT

Toiminta	
Toimintakulut	13 903 757,59
valmistus omaan käyttöön	- 36 298,33
Korkokulut	33 298,28
Muut rahoituskulut	32 975,25
Satunnaiset kulut	0,00
Tulorahoituksen kirjaukset	
Pakollisten varausten lis.(+), väh.(-)	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	
luovutustappiot	0,00
Investoinnit	
Investointimenot	316 583,54
Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten lisäykset	0,00
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	361 184,68
Oman pääoman vähennykset	
Kokonaismeno yhteensä	14 611 501,01

Täsmäytys:

Kokonaistulot – kokonaismenot = 13 878 687,62 – 14 611 501,01 = - 732 813,39

Muut maksuvalmiuden muutokset – rahavarojen muutokset =

- 320 392,81 + 412 420,58 = 732 813,39

YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ

	Yhdistelty konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt Yhtiöt Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	1	
Kuntayhtymät	5	
Osakkuusyhteisöt		2
Yhteensä	7	2

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2018	2017
Toimintatuotot	10 770 786,81	10 296 902,09
Toimintakulut	- 22 484 681,99	- 21 390 701,12
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	3 157,78	266,41
Toimintakate	- 11 710 737,40	- 11 093 532,62
Verotulot	5 494 575,52	5 779 469,34
Valtionosuudet	6 001 112,43	6 328 168,59
Rahoitustuotot ja kulut		
Korkotuotot	3 673,14	2 584,59
Muut rahoitustuotot	75 724,96	135 967,88
Korkokulut	- 48 851,17	- 49 623,38
Muut rahoituskulut	- 1 177,88	- 569,91
Vuosikate	- 185 680,40	1 102 464,49
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 951 365,78	- 871 318,24
Arvonalentumiset	- 3 171,63	- 6 469,88
Satunnaiset erät	- 72 195,54	5 999,84
Tilikauden tulos	- 1 212 413,35	230 676,21
Tilinpäätössiirrot	3 981,98	- 9 939,97
TK:n verot	- 23,72	- 11,28
Laskennalliset verot	5 995,60	14 840,00
Vähemmistöosuudet	228,31	- 3 615,15
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 1 202 231,18	231 949,81

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / Toimintakulut , %	47,90	48,14
Vuosikate / Poistot, %	19,45	125,60
Vuosikate, euroa / asukas	- 108,33	635,06
Asukasmäärä	1714	1736

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
100 * toimintatuotot / toimintakulut

Vuosikate prosenttia poistoista
100 * vuosikate / suunnitelman mukaiset poistot + arvonalentumiset
Vuosikate euroa / asukas

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2018	2017
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	- 185 680,40	1 102 464,49
Satunnaiset erät	- 72 208,65	11 173,85
Tulorahoituksen korjauserät	4 280,67	17 353,74
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 1 086 235,21	- 1 899 883,11
Rahoitusosuudet investointeihin	39 987,00	12 103,51
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	45 539,29	21 080,04
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 1 254 407,30	- 735 707,48
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	- 527,55	- 27 460,43
Antolainasaamisten vähennykset		3,72
Lainakannan muutokset		- 777 873,68
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 203 579,29	1 873 813,02
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	- 631 726,76	- 541 586,36
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 304 216,94	242 194,52
Oman pääoman muutokset	- 6 546,67	- 106 230,55
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	556,22	811,96
Vaihto-omaisuuden muutos	- 2 525,46	1 685,66
Saamisten muutokset	- 503 801,31	- 371 234,27
Korottomien velkojen muutokset	737 829,30	- 162 031,43
Rahoituksen rahavirta	492 620,12	909 965,84
Rahavarojen muutos	- 761 787,18	174 258,36
Rahavarat 31.12.	1 286 165,76	2 047 952,95
Rahavarat 1.1.	2 047 952,94	1 873 694,59

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirta	- 2 438 022,43	- 1 798 783,89
Investointien tulorahoitus, %	- 17,64	58,40
Lainanhoitokate	- 0,20	1,95
Kassan riittävyys	19,36	31,27

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä
= tilinpäätösvuosi ja neljä edellistä vuotta

Investointien tulorahoitus,
= 100 * vuosikate / investointien omahankintameno

Lainanhoitokate
= (vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv)
= 365 pv x rahavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
	2018	2017		2018	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT	14 558 614,39	14 513 970,61	OMA PÄÄOMA	4 900 270,42	6 124 984,15
Aineettomat hyödykkeet	181 411,80	190 846,49	Peruspääoma	5 437 102,73	5 437 102,73
Aineettomat oikeudet	82 212,48	57 598,61	Arvonkorotusrahasasto	8 389,62	9 929,74
Muut pitkävaikutteiset menot	99 199,32	133 247,88	Muut omat rahastot	21 551,34	21 551,34
Aineelliset hyödykkeet	13 921 702,23	13 876 792,33	Edellisten tilik:n yli-/alijäämä	635 457,92	424 450,53
Maa- ja vesialueet	1 348 823,77	1 392 069,04	Tilikauden yli-/alijäämä	-1 202 231,19	231 949,81
Rakennukset	8 691 122,43	8 983 587,23	VÄHEMMISTÖOSUUDET	20 548,37	20 989,92
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 490 039,67	2 647 149,32			
Koneet ja kalusto	369 461,02	426 135,04	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
Muut aineelliset hyödykkeet	3 895,00	3 773,59	VARAUKSET		
Enn.maks. ja keskener.hank	1 018 410,34	424 078,11	Poistoero		
Sijoitukset	455 500,36	446 331,79	Vapaaehtoiset varaukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	49 817,10	38 954,91			
Muut osakkeet ja osuudet	227 981,12	230 202,30	PAKOLLISET VARAUKSET	114 446,28	153 493,18
Muut lainasaamiset	7 143,29	6 615,73	Eläkevaraukset		
Muut saamiset	170 558,86	170 558,85	Muut pakolliset varaukset	114 446,28	153 493,18
Arvostuserät			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	3 114 786,41	1 394 338,72
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	3 109 593,33	1 389 701,87			
			VIERAS PÄÄOMA	12 804 185,18	11 761 308,61
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 286 028,94	3 551 442,10	Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	8 488 248,01	7 942 818,84
Vaihto-omaisuus	72 093,16	69 567,70	Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	294 950,81	247 695,76
			Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	989 573,39	1 267 366,96
Saamiset	1 927 470,02	1 433 921,45	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	3 031 412,97	2 303 427,05
Pitkäaikaiset saamiset	510 008,43	98 321,15			
Lyhytaikaisetsaamiset	1 417 761,59	1 335 600,30			
			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>20 954 236,66</u>	<u>19 455 111,54</u>
Rahoitusarvopaperit	146 084,16	124 168,16			
Rahat ja pankkisaamiset	1 140 081,60	1 923 784,79	KONSERNITASEENTUNNUSLUVUT		
				2018	2017
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>20 954 236,66</u>	<u>19 455 114,58</u>	Omavaraisuusaste, %	23,49	31,60
			Suhteellinen velkaantuneisuus, %	57,50	52,49
			Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	59,74	52,69
			Kertynyt ylijäämä(alijäämä), €	- 566 773,27	656 400,34
			Kertynyt ylijäämä(alijäämä), €/asukas	- 330,68	378,11
			Lainakanta 31.12. €	9 477 821,40	9 210 185,80
			Lainakanta 31.12. €/asukas	5 529,65	5 305,41
			Lainasaamiset 31.12. €	7 143,28	6 615,73
			Asukasmäärä	1714	1739

Omavaraisuus aste, %

= 100 * (oma pääoma + vähemmistöosuus + konsernireservi + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100 * (vieras pääoma – saadut ennakot) / käyttötulot

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Konsernin lainakanta 31.12.

= vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Konsernin lainasaamiset 31.12.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

= 100* (vieraspääoma-saadut ennakot+vuokravastuut)/ käyttötulot

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

6. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

6.1. TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN HALLINTOKUNNITTAIN

Hallinto- ja talousosasto

Keskusvaalilautakunta

Vuonna 2018 järjestettiin tasavallan presidentin vaalit.

Vaalit

	TA 2018	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	5 000	0	5 000	3 192,20	1 807,40
Menot	- 8 000	0	- 8 000	- 4 986,66	- 3 013,34
Kate	- 3 000	0	- 3 000	- 1 794,46	- 1 205,54
Suorite € / as	- 1,75	0	- 1,75	- 1,05	- 0,70

Tarkastustoimi

Annetut tavoitteet

Tarkastuslautakunnan tavoitteena on ulkoisen valvonnan avulla huolehtia siitä, että kunnanvaltuuston asettamat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet toteutuvat.

Kokouksia on pidetty viisi (13) kpl.

Talous	TA 2018	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	- 13 000	0	- 13 000	- 27 637,08	14 637,08
Kate	- 13 000	0	- 13 000	- 27 637,08	14 637,08
Suorite € / as	- 7,58	0	- 7,58	- 16,12	- 8,54

Yleishallinto

Toiminta-ajatuksena on huolehtia kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston sekä hallinto- ja talousosaston toiminnasta voimavaroja tehokkaasti hyödyntäen.

Hallinto- ja talousosaston keskeisenä tavoitteena on tehokas hallinto ja hyvä kuntalaisten sekä sidosryhmien palvelu.

Yleishallinnon menoista on kirjattu muita hallintokuntia palveleva osuus suoraan hallintokunnille. Verotuksen kulut kuuluvat yleishallintoon.

Yleishallinto yhteensä

	TA 2018	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	34 600	0	34 600	69 260,47	- 34 660,47
Valm. omaan käyttöön	0	0	0	5 531,27	- 5 531,27
Menot	- 564 740	0	- 564 740	- 580 960,51	16 220,51
Kate	- 530 140	0	- 530 140	- 506 108,77	- 23 971,23
Suorite € / as	- 309,30	0	- 309,30	295,28	13,99

Keskitetysti hoidetut tehtävät

Taloudesta on informoitu päättäjiä seminaareissa, kunnanhallitukselle on lisäksi raportoitu talousarvion toteutumisesta kolme kertaa vuodessa. Keskitetysti hoidettuihin tehtäviin kuuluu henkilöstöhallinto, ICT – palvelut ja hankinnat, taloustoimi ja palkanlaskenta sekä yhteispalvelupiste.

Talous	TA 2018	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	5 500	0	5 500	17 207,72	- 11 707,72
Menot	- 248 530	0	- 248 530	- 302 364,10	53 834,10
Kate	- 243 030	0	- 243 030	- 285 156,38	42 126,38
Suorite € / as	- 141,79	0	- 141,79	- 166,37	24,58

Työnjaon mukaan asuntotoimi kuuluu hallinto- ja taloustoimen tehtäviin. Kunnan suorassa omistuksessa olevien vuokra-asuntojen isännöinti ja vuokraus hoidettiin myös hallinto- ja talousosastolla. Talojen menot ja tulot budjetoidaan kiinteistötoimen tulosalueelle. Lisäksi kunnan omistaman kiinteistöasakeyhtiön asuntojen vuokraus on hoidettu hallinto- ja talousosastolla.

Toimintavuoden aikana kiinnitettiin huomiota asuntojen kuntoon ja asumisviihtyvyyteen.

Elinkeinotoiminta

Elinkeinotoimen tavoitteena on ollut Huhtikuussa hyväksytyn elinkeinostrategian mukaan aktiivisesti tukea nykyisten yritysten kehittämistyötä ja hankkia uusia pysyviä työpaikkoja kuntaan. Yritysneuvonnasta ja elinkeinoasiamiehen tehtävistä on ostopalvelusopimuksen mukaisesti huolehtinut Juha Paasonen. Painopisteenä elinkeinotoimessa on ollut Kuortin yrityspuiston vahvistaminen. Kunnan ja yrittäjäyhdistyksen yhteistyö on ollut aktiivista ja yhdyshenkilönä on kunnan puolelta toiminut kunnanjohtaja.

Tärkeänä osa-alueena on ollut myös maaseutuelinkeinojen kehittäminen tapahtuneen rakennemuutoksen jälkeen. Sivuelinkeinojen löytäminen ja yhteistyöverkkojen rakentuminen.

Elinkeinotoimen toimintamenot kokonaisuudessaan:

	TA 2018	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	3 000	25 170	28 170	53 296,48	- 25 126,48
Menot	- 127 670	- 27 970	- 156 640	- 263 721,70	108 081,70
Kate	- 124 670	- 2 800	- 127 470	- 210 425,22	82 955,22
Suorite € / as	- 72,74	1,63	74,37	- 122,77	48,40

Palo- ja pelastustoimi

Pertunmaa kuuluu Etelä-Savon aluepelastuslaitokseen.

	TA 2018	TA- muutokset	TA- muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	600	0	600	550,99	49,01
Menot	- 146 640	0	- 146 640	- 149 022,34	2 332,34
Kate	- 146 040	0	- 146 040	- 148 471,35	2 341,35
Suorite € / as	85,20	0	85,20	86,62	1,37

Pertunmaan palokunnan hälytykset	2014	2015	2016	2017	2018
Muu tarkastus-/varm.tehtävä	1	4	10	5	8
Liikenneonnettomuus	1	11	18	22	16
Vahingontorjunta	1	15	17	4	7
Eläimen pelastus	1	1	2	1	2
Rakennuspalo	3	5	6	4	1
Rakennuspalovaara	2	3	3	1	1
Maastopalo	3	9	4	5	5
Ihmisen pelastaminen	2	2	2		
Liikennevälinepalo	1	6	1	7	4
Autom. paloilmoit. tarkastus- /varmistustehtävä	2	3	3	4	4
Avunanto		1	2	1	
Muu tulipalo		1	1	1	1
Öljyntorjunta /öljyvahinko	1	4		1	6
Vaarallisten aineiden onnettomuus		2		1	
Ensisvastetehtävä	28	35	30	44	41
Virka-aputehtävä	2	2	1		

Omavalvonta; suunnitellut 40 /40 toteutuneet (lähetetyt omavalvontakirjeet /palautuneet kirjeet).
Palotarkastus prosentti

2017 Valvontakäynnit:
Yleinen palotarkastus, eri tarkastusvälejä: suunniteltu 34 kpl, toteutuneet 31 kpl
Ylimääräiset tarkastukset 6 kpl
Omavalvonta: suunniteltu 82kpl, toteutuneet 73 kpl
Kemikaalivalvonta 1 kpl

2018 Valvontakäynnit:
Yleinen palotarkastus, eri tarkastusvälejä; suunnitellut 4 kpl, toteutuneet 4 kpl
Turvallisuuskoulutus 10 kpl
Ylimääräiset tarkastukset 2 kpl

Maahanmuuttajatyö

Viimeinen maahanmuuttajaperhe muutti pois kesäkuun alussa.

	TA 2018	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	60 000	0	60 000	77 500,80	- 17 500,80
Menot	- 2 000	0	- 2 000	- 125,31	- 1 874,69
Kate	58 000	0	58 000	77 375,49	- 19 375,49
Suorite € / as	33,84	0	33,84	45,14	11,30

Kunnanhallitus yhteensä

	TA 2018	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	103 700	25 170	128 870	217 816,46	- 88 946,46
Valmistus omaan käyttöön				5 531,27	- 5 531,27
Menot	- 1 089 580	- 27 970	- 1 117 550	- 1 296 193,96	178 643,96
Kate	- 985 880	- 2 800	- 988 680	- 1 072 846,23	84 166,23
Suorite € / as	575,19	1,63	- 576,83	- 625,94	104,23

Sosiaali- ja terveystoimi

Sosiaali- ja terveystoimen palvelut ovat siirtyneet 1.1.2017 Etelä-Savon sosiaali- ja terveystoimen kuntayhtymän hoidettavaksi.

Talousarvion määrärahat asiakaspalvelujen ostoon ky:tä laitettu sosiaali- ja terveystoimeen.

Talousarviota laadittaessa on varattu määrärahat:

Sosiaalitoimeen	1 211 520
Perusterveydenhoitoon	3 078 800
Erikoissairaanhoidon	2 924 930
Eläinlääkintä ja ym.terv.huolto ja terv.suoj.toimeen	71 200
Yhteensä	7 286 450

Essote laskuttaa erikoissairaanhoidon erikseen ja sosiaalitoimen ja perusterveydenhuollon yhtenä eränä/kk.

Eläinlääkärin, ympäristöterveydenhuollon ja terveyden suojelutoimen tuottaa Mikkelin kaupunki. Näiden menojen toteutuma oli 58 020,14 €.

Sosiaali ja terveystoimen määrärahoihin ja toteumaan kuuluu myös Mikkelin ympäristöpalveluilta ostettu ympäristövalvonta ja eläinlääkintähuolto sekä KEVA:lle maksettavat eläkemenoperusteiset eläkevakuutus siirtyneiden palvelussuhteiden maksut (Etelä-Savon mielisairaanhoitopiirien ja Mäntyharjun-Pertunmaan ktt:n ky:n osalta).

Sosiaalitoimi

	TA 2018	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot		0			
Menot	- 1 211 520	0	- 1 211 520	- 7 660,66	- 1 203 859,34
Kate	- 1 211 520	0	- 1 211 520	- 7 660,66	- 1 203 859,34
Suorite € / as	- 706,84				

Sosiaalityöhön kirjatut menot ovat eläkemenoperusteisia KuEL-maksuja sekä siirtymävaiheen vuoksi kunnasta maksettuja laskuja ja tulot laskutuksia Essotelta esim. puhelinmaksuja.

Terveystoimi

	TA 2018	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot		0		17 315,57	- 17 315,57
Menot	- 6 074 930	0	- 6 074 930	- 7 847 645,71	1 772 517,71
Kate	- 6 074 930	0	- 6 074 930	- 7 830 330,14	1 755 400,14
Suorite € / as	3 544,30		3 544,30	- 4 568,45	1 024,15

Sisältää sosiaalitoimen sekä perus- ja erikoissairaanhoidon toteutumat (sosiaalitoimesta ja perusterveydenhuollosta saatiin tilinpäätökseen vain yhteissumma).

Erikoissairaanhoito, sisältyy terveystoimen tietoihin

	TA 2018	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot					
Menot	- 2 924 930	0	- 2 924 930	- 3 523 962,52	599 032,52
Kate	- 2 924 930	0	- 2 924 930	- 3 523 962,52	599 032,52
Suorite € / as	- 1 706,49		- 1 706,49	2 055,99	349,49

V. 2018 Kuntalaskutuksen lisäperintä 694 260,38 kirjattu esh:oon

Sosiaali- ja terveystoimi yhteensä

	TA 2018	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot		0		17 315,57	- 17 315,57
Menot	- 7 286 450	0	- 7 286 450	- 7 855 306,37	568 856,37
Kate	- 7 286 450	0	- 7 286 450	- 7 837 990,80	551 540,80
Suorite € / as	- 4 251,14	0	- 4 251,14	- 4 572,92	321,79

MAASEUTUTOIMI 2018

MAASEUTULAUTAKUNNAN KOKOONPANO

Tehtävä lautakunnassa	nimi	osallistuminen kokouksiin
Puheenjohtaja	Markku Pöyry	2
Varapuheenjohtaja	Esko Kilpinen	2
Jäsen	Jouko Toivonen	2
-,-	Milla Haukka	0
-,-	Lenita Pitkälä	2
Khall:n puh.joht.	Jari Liukkonen	2
Khall:n edustaja	Kirsi Vekkelä	1
Kunnanjohtaja	Juha Torniainen	0
Esittelijä, pöytäkirjanpitäjä	Erkki Ojala	2

Toimintakertomus

Maaseutulautakunta kokoontui kaksi kertaa ja käsitteli 4 pykälää.

Maatalousyrittäjäpalkinnon saajiksi lautakunta esitti Jaakko Kuhasta ja Pia Pasasta. Palkinto luovutettiin Pertunmaan toritapahtumassa joulukuussa.

TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Maaseutulautakunnan yleisenä tehtävänä on hoitaa paikallisen maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävät maa- ja metsätalousministeriön, Maaseutuviraston, Eviran ja Etelä-Savon ELY-keskuksen ohjauksessa ja valvonnassa. Mikkelin kaupunki hallinnoi paikallista maaseutuhallintoa Mikkelin YTA-alueella. Tehtäviin kuuluu myös osallistuminen maaseutuelinkeinojen ja kylätoiminnan kehittämistyöhön. Pertunmaan kunnan maksuosuus Päijänne-Leader -ohjelmassa oli 10 641,42 euroa. Maataloustukia maksettiin 78 tilalle vuonna 2018. Myönnettyjä tukia oli 1 898 505,20 € ja maksettuja 1 857 340,70 €. Tukipäätöksiä on tehty 617 kpl.

	TA 2018	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	50	0	50	326,17	-276,17
Menot	-79 420	0	-79 420	-66 889,03	-12 530,97
Kate	-79 370	0	-79 370	-66 562,86	-12 807,14
Suorite €/as	46,31		46,31	38,83	7,48

ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Maataloushallintoakin koskeva maakuntauudistus ei toteutunut ja toiminta jatkuu nykyisen organisaation ja lainsäädännön mukaisesti.

SIVISTYSTOIMI

SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA JA KOULUTOIMISTO

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan kokoonpano ja osallistuminen kokouksiin vuonna 2018:

Jarmo Lahtinen, pj	9		
Arsi Saarela, vpj	6	varajäsen Esko Kilpinen	1
Miia Hildén	8	varajäsen Kirsi Kauhanen	1
Ari Lehtimäki	6	varajäsen Jarkko Lunkka	1
Liisa Lehto	5	varajäsen Annukka Räisänen	1
Tuomas Paasonen	7	varajäsen Saana Poskiparta-Jokela	1
Anu Poikela	5	varajäsen Raili Toivonen	2
Jarkko Toivonen	6	kunnanhallituksen edustaja	
Jari Liukkonen	9	kunnanhallituksen pj	
Juha Torniainen	2	kunnanjohtaja	
Sari Mäkeläinen	9	esittelijä / sihteeri	

Lisäksi kokouksiin ovat tarvittaessa osallistuneet vapaa-aikasihteeri, liikunnanohjaaja, nuoriso-ohjaaja, kulttuuritoiminnasta vastaava ja päiväkodin johtaja.

Sivistys- / sivistys- ja hyvinvointilautakunta kokoontui 9 (8) kertaa, käsiteltäviä asioita oli 138 (133).

Koulutoimistossa työskentelee toimistos sihteeri, joka on koko sivistysosaston yhteinen. Sivistystoimenjohtaja-rehtorin tehtäviin kuuluvat sivistysosaston osastopäällikön tehtävät sekä koulutoimenjohtajan tehtävät Pertunmaan yhtenäiskoulun rehtorin viran lisäksi.

Asetettuja toiminnallisia tavoitteita:

- koulutoimen hallintoon liittyvät lakisäätöiset tehtävät
- Pertunmaan koulutoimen suunnittelu ja kehittäminen
- koululaiskuljetukset
- asiakaspalvelun hyvä hoitaminen

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan sekä koulutoimiston menot on jaettu osaston eri tulosalueiden ja -yksiköiden menoiksi.

PERUSKOULUT

	TA 2018	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	80.040	0	80.040	144.165,50	-64.125,50
Menot	-2.073.330	0	-2.073.330	-2.105.732,48	32.402,48
Kate	-1.993.290	0	-1.993.290	-1.961.566,98	-31.723,02
Suorite €/as	1.162,95		1.162,95	1.144,44	

Yksityiskohtaisempi erittely:

	TP 2016	TP 2017	Toteutuma 2018
Pertunmaan yhtenäiskoulu	1.272.382,14	1.236.158,21	1.278.438,14
oppilasmäärä	154	146,5	144,5
€/ opp.	8.262,22	8.437,94	8.847,32
Kuortin koulu (31.7.2018 asti)	265.890,02	235.097,92	130.809,69
oppilasmäärä	25	24	23
€/ opp.	10.635,60	9.795,75	5.687,38
Kisaranta	37.206,32	38.178,05	47.341,41
€/ as	20,72	21,95	27,62

Nämä luvut eivät sisällä koulujen osalta henkilöstön koulutusta, kuljetuksia tai erityisopetusta. Yhtenäiskoulun osalta v. 2017 mukana oli myös valmistava opetus. Yhtenäiskoulun oppilasmäärä on keskiarvo keväältä ja syksyltä. Kuortin koulun menot ja oppilasmäärä on huomioitu 31.7.2018 asti. Huomioitavaa on, että Kuortin koulun alhaiset oppilaskohtaiset menot johtuvat useista eri teki-
jöistä esim. oppikirjahankintoja ja koulutarvikehankintoja ei ole laskettu ko. kohdassa. Kisarannan kustannukset aiheutuvat pääosin kiinteistönhoidosta.

Määrälliset tavoitteet:

	TP-16	TP-17	Toteutuma-18
kouluja 1-6. lk	1	1	0,5
kouluja 0-9. lk	1	1	1
oppilasmäärä	175,5	170,5	156
opettajien määrä	19	22	17
koulunkäyntiavustajat	6	4,5	8,5
henkilökohtaiset avustajat	5,5	6,25	2
perusopetusryhmät	12	12	11
kuljetusoppilaiden määrä	94	88,5	99,5

Vuoden 2018 aikana kunnan peruskouluun tuli merkittävä muutos: Kuortin koulun opetustoiminta päättyi kesällä 2018 ja elokuusta lähtien kunnan kaikki esi- ja perusopetusikäiset opiskelivat yhtenäiskoululla. Tämä muutos vaikuttaa tilastoissa koulujen oppilasmäärissä, koulukuljetuksissa, henkilöstössä ja koulujen menoissa.

Peruskoululaisten kuljetusten osalta on huomattava, että koko työpäivän kattavan kuljetussopimuksen takia kuljetettavia oli todellisuudessa huomattavasti enemmän (uimahalli-, Kisaranta-, urheilukenttä- ja yrityskäynnit ym.).

Uuden opetussuunnitelman käyttöönottoa jatkettiin ohjeiden mukaisesti. Lukuvuonna 2017 – 2018 uuden opetussuunnitelman mukaista opetusta saivat luokat 0 – 7, syksyllä 2018 uuteen opetussuunnitelmaan tuli mukaan myös 8. luokka.

Vuoden 2018 aikana kunnan perusopetus osallistui valtakunnallisiin hankkeisiin joihin saatiin rahoitusta Opetushallitukselta, Opetus- ja kulttuuriministeriöstä tai aluehallintovirastolta. Kyseisiä hankkeita olivat:

- Koulun kerhotoiminnan kehittäminen
- Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet, erityisopetuksen laadun kehittäminen, siihen liittyvä koulunkäyntiavustajien palkkaaminen ja opetusryhmäkoon pienentäminen
- Tutoropettajien toiminta ja kouluttaminen
- Liikkuva koulu

Hankkeiden lisäksi koulutoimi on jatkanut KiVa-koulutoimintaa. Toiminnan kautta koululle on muodostunut toimintamalli, jolla pyritään koulukiusaamisen ehkäisyyn ja kiusaamistapausten käsitelyyn.

Kevätlukukaudella 2018 oli Kuortin koululla oma rehtori. Yhtenäiskoululla on rehtori ja apulaisjohtaja, jonka vastuualueena on osa koulun toiminnan ohjaamisesta.

Yhteistyötä lähiseudun kuntien kanssa on jatkettu niin erityisopetusjärjestelyissä kuin myös yhteisten opettajien käytön osalta. Erityisopetuksen haastavissa erityistapauksissa on tehty yhteistyötä Mikkelin Valteri-koulun kanssa sekä Mikkelin sairaalakoulun kanssa. Vuonna 2018 Pertunmaan kunnan opettajista yksi työskenteli osan työajastaan Hirvensalmella. Yhteistyön avulla voitiin taata opettajalle täysi työaika ja erityislapselle hänen tarpeensa mukainen oppimisympäristö.

Pertunmaan peruskoulujen kokonaisoppimäärä pysyi melko vakaana. Haasteen loi ja luo jatkossakin ikäluokkien varsin suuret kokoerot. Haasteet kokoeroissa korostuvat luokkien oppilasmäärissä. Tuntikehyksen tehokkaalla käytöllä on saatu säilytettyä yksilölliset tarpeet huomioiva opetus, oma-aloitteisuuden toteutuminen, eriyttäminen ja riittävä valinnaisuuden ylläpitäminen.

Kaikille peruskoululaisille on pyritty antamaan ICT-opetusta. Laitteistojen, ohjelmien ja opetuksen pitäminen ajan tasalla vaatii jatkuvaa aktiivisuutta, resursointia ja osaavaa henkilökuntaa. Haasteen tietotekniikan käytön opetuksessa tuo sosiaalisen median käyttö osana opetustoimintaa ja koko ajan uusiutuvan teknologian huomioiminen. Opetusteknologian käyttöönotto ja kehittäminen vaatii myös henkilökunnan jatkokoulutusta ja sitoutumista uudistuvaan pedagogiikkaan.

Pertunmaan koulutoimessa toimii n. 2,5 erityisopettajaa. Kevätlukukaudella 2018 yksi erityisopettajista työskenteli osan viikosta Kuortin koululla. Syyslukukaudelle 2019 yhtenäiskoululle perustettiin alkuopetusluokkien pienopetusryhmä, jonka opettajana toimii yksi erityisopettaja. Monet erityisen tuen tai tehostetun tuen oppilaat tarvitsevat erityisopettajan tuen lisäksi myös koulunkäynninavustajien tukea opiskelujen edistymiseen. Avustajista osa on vakinaisessa ja osa määräaikaisessa työsuhteessa. Avustajien määrä ja pääasialliset työtehtävät arvioidaan keväällä seuraavaa lukuvuotta silmällä pitäen. Avustajien työaika on painottunut alaluokkien avustamiseen. Oppituntien, välituntivalvontojen ja muun avustavan toiminnan lisäksi koulunkäyntiavustajien toimenkuvaan kuuluu myös koulun iltapäivätoiminnan ohjaustehtävät.

KESKIASTEEN KOULUTUS

	TA 2018	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-3.750	0	-3.750	-1.610,65	-2.139,35
Kate	-3.750	0	-3.750	-1.610,65	-2.139,35
Suorite €/as	2,19		2,19	0,94	

Eläkevakuutusmaksun osuus Päijät-Hämeen koulutus konsernin osalta on siirtynyt kokonaan koulutus konsernin maksettavaksi. Kuntayhtymien oppilaitosten menot aiheutuvat pääosin toisen asteen opiskelijoiden kuraattori- ja psykologipalveluista, jotka laskutetaan oppilaiden kotikunnilta.

Musiikkioppilaitosten menot olivat 1.458 €. Määräraha on tarkoitettu tukemaan muutaman lahjakkaan musiikinopiskelijan opintoja, näin mahdollistaen heidän siirtymisensä aikanaan korkeamman asteen koulutukseen. Opiskelijoita v. 2018 oli keskimäärin 1.

AIKUISKOULUTUS

	TA 2018	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	0	0	0	159,17	-159,17
Menot	-29.750	0	-29.750	-29.749,30	-0,97
Kate	-29.750	0	-29.750	-29.589,86	-160,14
Suorite €/as	17,36		17,36	17,26	

Itä-Hämeen opiston kansalaisopistossa opiskeli v. 2018 285 (296) pertunmaalaisista opiskelijaa. Opetustunteja oli yhteensä 1735 (1704). Sulkeissa on v. 2017 luvut.

VARHAISKASVATUS

	TA 2018	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	52.000	0	52.000	29.248,00	22.752,00
Menot	-599.430	0	-599.430	-497.285,11	-102.144,89
Kate	-547.430	0	-547.430	-468.037,11	-79.392,89
Suorite €/as	319,39		319,39	273,07	

Yleistä:

Päivähoitomuotoina oli päiväkotia, ryhmäperhepäiväkotia sekä hoitajan kotona tapahtuva perhepäivähoito (tammi-kesäkuu). Lokakuun 2018 alusta varhaiskasvatukseen osallistuminen tuli maksuttomaksi pertunmaalaisille perheille.

Kaikille päivähoitopaikkaa hakeneille pystyttiin osoittamaan hoitopaikka päivähoitolaissa määritetyn ajan kuluessa ja pääosin vanhempien toivomaan hoitomuotoon. Lasten varhaiskasvatussuunnitelmien laatiminen yhdessä vanhempien kanssa oli käytössä kaikissa hoitopaikoissa. Eri työpisteissä työskenteli päivähoitoasetuksen mukainen henkilökunta. Yhteistyötä eri hoitomuotojen välillä tehtiin kysynnän, tarpeiden ja resurssien mukaan, esimerkkinä varahoitopaikat ja yhteiset retket ja tapahtumat sekä henkilökunnan siirtyminen toiseen yksikköön sijaistamaan. Päiväkodin laitosapulainen toimi kevätkaudella koululla avustajana aamupäivän ja ryhmäperhepäivähoitajana Kuutilassa iltapäivän.

Päiväkotia tarjosi koko- ja osapäivähoitoa 1-6-vuotiaille lapsille. Päiväkodissa työskenteli 4 vakituista hoito- ja kasvatustavastuussa olevaa henkilöä kahdessa eri ryhmässä sekä lisäksi ryhmäavustaja, laitosapulainen ja päiväkodin johtaja.

Vuoden lopussa lapsia oli kokopäivähoidossa 16, osapäivähoidossa 2 ja lisäksi 5 esikoululaista/koululaista aamu-/iltapäivähoidossa. Hoitopäiviä oli yhteensä 2486, käyttöprosentti oli 54,62 % ja hoitopäivän hinta 112,73€/ 105,83€.

Perhepäivähoito:

Omassa kodissaan työskenteli yksi perhepäivähoitaja kevätkaudella ja syksyllä hän toimi ryhmäperhepäivähoitajana Kuuttilassa. Toinen perhepäivähoitaja toimi päiväkodilla ryhmäavustajana. Kuuttilassa työskenteli yksi lähihoitaja ja 2 ryhmäperhepäivähoitajaa. Vuorohoito järjestettiin Kuuttilassa.

Perhepäivähoidossa oli vuoden lopulla lapsia kokopäivähoidossa 10 ja 2 esikoululaista/koululaista aamu-/iltapäivähoidossa.

Perhepäivähoidossa hoitopäiviä oli 239 (tammi-kesäkuu), käyttöprosentti oli 55,22 % ja hoitopäivän hinta 227,53€/ 211,93€.

Kuuttilassa hoitopäiviä oli 1071, käyttöprosentti 44,63 % ja hoitopäivän hinta 151,85€/ 144,40€.

Arvio tulevasta kehityksestä:

Syntyvyyden lasku, muuttoliike, hoidontarpeen vaihtelut sekä työelämän muutokset vaikuttavat päivähoidon tarpeen ennakoimiseen ja henkilökunnan määrän ja hoidontarpeen yhteensovittamiseen. Tilanne vaatii seurantaa ja mahdollisesti rakenteellisia muutoksia.

Henkilökunnan ammattitaidon ylläpitäminen ja päivittäminen koulutuksilla on tärkeää. Erityistyöntekijöiden työpanos ja tarvittaessa yhteistyö eri tahojen kanssa tukevat henkilökuntaa heidän työssään ja edesauttavat mahdollisten ongelmien varhaista huomaamista ja niissä tukemista.

Yhteistyön tarve korostuu entisestään.

Keinula	TA 2018	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	28.000	0	28.000	17.514,24	10.485,76
Menot	-328.370	0	-328.370	-280.247,31	-48.122,69
Kate	-300.370	0	-300.370	-262.733,07	-37.636,93
Suorite €/as	175,25		175,25	153,29	

Perhepäivähoito	TA 2018	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	10.000	0	10.000	3.752,53	6.247,47
Menot	-60.600	0	-60.600	-54.402,77	-6.197,23
Kate	-50.600	0	-50.600	-50.650,24	50,24
Suorite €/as	29,52		29,52	29,55	

Kuuttila	TA 2018	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	14.000	0	14.000	7.981,23	6.018,77
Menot	-210.460	0	-210.460	-162.635,03	-47.824,97
Kate	-196.460	0	-196.460	-154.653,80	-41.806,20
Suorite €/as	114,62		114,62	90,23	

KULTTUURITOIMI

	TA 2018	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	4.270	0	4.270	7.483,17	-3.213,17
Menot	-49.580	0	-49.580	-63.027,18	13.447,18
Kate	-45.310	0	-45.310	-55.544,01	10.234,01
Suorite €/as	26,44		26,44	32,41	

Kulttuuritoimi järjestettiin ostopalveluna KSKT-Consulting Oy:ltä, joka huolehti myös Vanha-Rantalan talomuseon toiminnasta ja hoidosta.

Kulttuuritoimi järjesti erilaisia näyttelyitä, tilaisuuksia ja tapahtumia yksin ja yhdessä, järjestöjen ja yhdistysten, sekä kunnan muiden hallintokuntien kanssa, erityisesti koulutoimen sekä päivähoiton kanssa. Kulttuuritoimi pitää pääpainopisteenä lasten ja nuorten taideharrastusedellytysten kehittämistä, sillä taideharrastukset tarjoavat lapselle ja nuorelle mahdollisuuden kokea hyväksyntää, kokeilla ja etsiä omia taipumuksiaan ja vahvuuksiaan.

Kulttuuritoimi toimii pääorganisaattorina vuosittain järjestettävillä Pertun Päivillä. Tapahtuma on tarkoitettu pertunmaalaisille, kesäasukkaille sekä kunnassa vieraileville. Tapahtuman järjestämiseen osallistuvat yhdessä eri järjestöt, yhteisöt, yritykset sekä yksityiset henkilöt.

Vanha-Rantalan talomuseon kunnostus jatkui. Museotoiminnan teemana on edelleen ”Museo tutuksi paikkakuntalaisille”. Museolla järjestettiin erilaisia tapahtumia kesällä. Osa tapahtumista on jo vakiintunut jokavuotiseksi. Museo ympäristöineen on pala parasta paikkakunnan historiaa.

KIRJASTOTOIMI

	TA 2018	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	600	0	600	885,51	-285,51
Menot	-132.430	0	-132.430	-119.845,62	-12.584,38
Kate	-131.830	0	-131.830	-118.960,11	-12.869,89
Suorite €/as	76,91		76,91	69,40	

Yksityiskohtaisempi erittely:

	TP 2016	TP 2017	Toteutuma 2018
Lainamäärä	15408	14705	13820
Kokonaismenot €/laina	7,79	8,64	8,61
Aineistomenot €/as	10,44	10,10	10,91
Aineistomenot €/laina	1,22	1,20	1,35

Hirvensalmen, Pertunmaan ja Puumalan kuntien ja Mikkelin kaupungin yhteistoimintasopimuksen mukaisesti Pertunmaan kunnankirjasto on 1.1.2006 alkaen ollut Mikkelin kaupunginkirjasto – Etelä-Savon maakuntakirjaston lähikirjasto.

Kokonaislainaus Pertunmaalla väheni edellisvuoteen verrattuna 885 lainaa. Vuonna 2018 Pertunmaan ja Kuortin kirjastoista annettiin kaikkiaan yhteensä 13820 lainaa.

Kirjastoissa käytiin otantapäivien perusteella aikaisempaa harvemmin. Kirjastoissa käytiin v. 2018 yhteensä 7333 kertaa.

Aukioloaika pysyi ennallaan. Pertunmaan kirjasto palveli kuutena päivänä viikossa yhteensä 35 tuntia ja Kuortin kirjasto 6 tuntia torstaisin koulun toiminta-aikoina.

Koululaisille järjestettiin aikaisempien vuosien tapaan kirjastonkäytön opetusta ja tiedonhankinnan ohjausta. Aikuisten lukupiiri jatkoi kokoontumisistaan kirkonkylän kirjastossa. Lukuharrastuksen tueksi kirjastoissa järjestettiin myös kuukausittain vaihtuvia aineistonäyttelyitä.

Tietotunti -toimintaa jatkettiin Pertunmaalla. Tietotunneilla kirjaston henkilökunta opastaa uuden kirjastolain hengessä asiakkaita digitaalisten palveluitten käytössä sekä tarjoaa ohjausta ja opastusta laitteitten käyttöön.

Kirjasto tarjoaa kaikille tasavertaiset mahdollisuudet tietoon ja itsensä kehittämiseen asettamalla asiakkaiden käyttöön kirjoja, lehtiä ja muita aineistoja. Kirjasto tarjoaa myös tiloja asiakkaiden vapaaseen käyttöön. Asiakkaita avustetaan tiedonhaussa. Kirjaston toiminta on avointa ja suuntautuu aktiivisesti ulospäin.

LIIKUNTATOIMI

	TA 2018	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	6.000	0	6.000	10.700,63	-4.700,63
Menot	-66.310	0	-66.310	-85.412,84	19.102,84
Kate	-60.310	0	-60.310	-74.712,21	14.402,21
Suorite €/as	35,19		35,19	43,59	

Liikuntatoimen tehtävänä on huolehtia liikunnan suunnittelusta, kehittämisestä ja kunnassa harjoitettavan liikuntatoimen tukemisesta, yhteistyössä naapurikuntien sekä järjestöjen kanssa.

Vuoden 2018 toimintaa:

Kunnassa 2016 aloittanut täyspäiväinen liikunnanohjaajan pesti jatkui, liikuntahankkeen (AVI) osarahoituksella. Liikunnanohjaaja vaihtui 1.4.2018.

- ilmainen kuntosali +65 vuotiaille (kokeiluvuosi)
- ilmainen uimahallin käyttö Heinolassa +65 vuotiaille ja lapsiperheille
- yhteistyö paikallisten yhdistysten ja srk:n kanssa sekä PHLU:n sekä Esli:n kanssa
- laskettelumatkat Purnuun Hartolaan
- maksuttomat liikuntaneuvontapalvelut kuntalaisille
- uimakoulut Kisarannassa lapsille
- vesijumpat ja puistojumpat kesällä

- äitien kuntosali/lastenhoito kokeilu
- äiti lapsi jumppaa
- jumppia myös Kuortin kylätalolla
- osallistuminen koulun urheilupäiviin
- tapahtumien järjestäminen (hyvinvointipäivä, Perttu-pyöräily, ...)
- vuoden kuntoilijan palkitseminen, nuorten lupauksen palkitseminen ja mitalistien muistaminen
- postilaatikkopyöräily
- Lape-toimintaan osallistuminen
- järjestöavustuksien ja ilmaisten salivuorojen avulla urheiluseurojen tukeminen
- Pertunmaan liikuntaneuvonnan ja matalan kynnyksen liikuntaryhmien kehittäminen –hankkeen 3. toimintavuosi. (kts. loppuselvitys AVI:lle)
- vanhusten tuolijumppat eri toimipisteissä
- erityisryhmien liikunnanohjaus
- Voimaa Vanhuuteen kunta
- Vesote yhteistyö
- Vie vanhus ulos –tapahtuma
- Tyttöjen ja naisten sählyjoukkue PeNa jatkoi Puuma-liigassa pelaamista
- matalankynnyksen liikuntaryhmien (ryhmien teemoja vaihdellen) pyörittäminen ympäri vuoden
- lasten Vierumäen leirille osallistumisen tukeminen

NUORISOTOIMI

	TA 2018	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	15.280	0	15.280	16.813,42	-1.533,42
Menot	-81.180	0	-81.180	-88.555,50	7.375,50
Kate	-65.900	0	-65.900	-71.742,08	5.842,08
Suorite €/as	38,45		38,45	41,86	

Nuorisotoimen toiminta perustuu nuorisolakiin. Lain tarkoituksena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Vuonna 2018 tapahtui nuorisotoimen taholla seuraavaa:

- PNT nuorten illat keväällä ja syksyllä (kts. erillinen toimintakertomus)
- nuorisoneuvoston toiminnan ylläpito
- siviilipalveluspaikkana toimiminen oman kunnan nuorille
- koulunuorisotyö
- nuorisotyöviikko (avoimet ovet –tapahtuma ym.)
- Polnt-nuorten portaali
- kyselyt
- erilaisiin tapahtumiin osallistuminen (hyvinvointipäivä, äidit ja tyttäret ilta, some-päivä, Lape-toiminta...)
- kutsunnat (time out -ohjaus)
- Pertun torille osallistuminen nuorten kanssa
- TET ja TOP-harjoittelijat nuorisotoimessa, sekä työllistetty
- seudullinen yhteistyö
- etsivän nuorisotoimen kehittäminen (Kelan ja Essoten kanssa yhdessä kuntouttava yksilöohjaus)

(Digillä Duuniin hankkeesta Itu-ryhmän jatkaminen)

- retket yhdessä liikuntatoimen kanssa
- nuorten leiri Veljespirtillä
- Sohva-hankkeessa mukana
- nuorten kuulemistilaisuudesta tulleiden asioiden eteenpäinvienti (monitoimikenttä koululle ja motocross-radan käyttömahdollisuus (sopimus yksityisen kanssa)
- kirjaston kanssa yhdessä pidetyt peli-illat Kuortissa
- varhaisnuorten disco (yhdessä MLL)
- räpsi-kerho tytöille yhdessä SPR:n kanssa

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

	TA 2018	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	0	0	0	38,81	-38,81
Menot	-6.960	0	-6.960	-8.074,90	1.114,90
Kate	-6.960	0	-6.960	-8.036,09	1.076,09
Suorite €/as	4,06		4,06	4,69	

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen tapahtuu sivistysosaston eri toimia-alojen kautta sekä erillisen hyvinvointityöryhmän toiminnan kautta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen kuuluu LAPE-hankkeeseen osallistuminen ja siihen liittyvät paikalliset toiminnot. Näistä toiminnoista vastasivat vapaa-aikasihteeri ja sivistystoimenjohtaja-rehtori.

Hyvinvointityöryhmän vastuulla on kunnan hyvinvointisuunnitelman ja hyvinvointikertomuksen laadinta.

Teknisten- ja ympäristöpalveluiden lautakunta

Teknisten- ja ympäristöpalveluiden lautakunnassa on seitsemän jäsentä. Lautakunnalla oli kertomusvuonna 6 kokousta, joissa pöytäkirjaan laadittiin 45 pykälää.

Teknisten- ja ympäristöpalveluiden lautakunnan kokoonpano ja osallistuminen kokouksiin vuonna 2018:

Kauko Luhtanen	6		
Kirsi Kauhanen	6		
Markku Laine	5		
Jarkko Lunkka	4	varajäsen Arto Piira	2
Aaro Nevala	6		
Eveliina Reinikainen-Piira	6		
Nina Ruuth	4		
Jari Liukkonen	5	kunnanhallituksen puheenjohtaja	
Raimo Mattila	5	kunnanhallituksen edustaja	
Juha Torniainen	0	kunnanjohtaja	
Matti Ratilainen	6	esittelijä, pöytäkirjanpitäjä	

Lautakunta huolehtii kunnan toimesta tapahtuvasta rakennuttamisesta, rakentamisesta, kunnossapito- ja käyttötehtävistä rakennusten, laitosten ja kunnallistekniikan osalta sekä metsäalueiden hoidosta. Lisäksi lautakunta huolehtii ympäristön kehittämisestä, kunnan maankäytön suunnittelusta ja kaavoituksesta, karttoitus- ja mittaustehtävistä, jätehuollosta sekä kiinteistöjen hankintaan ja muodostamiseen liittyvistä asioista.

Ulkoilualueet

Tekninen toimi vastaa ulkoilualueiden hoidosta ja kunnossapidosta.

Talous	TA 2018	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	3 800		3 800	5 818,98	- 2 018,98
Menot	-120 680		-120 680	-115 227,05	- 5 452,95
Kate	-116 880		-116 880	-109 408,07	- 7 471,93
Suorite €/as				63,83	

Liikenneväylät

Yleiset työt –tulosalueen toimintaan kuuluu liikenneväylien kunnossapito. Kunta hoitaa n. 11,7 km teitä, joista Kuortissa on 3,7 km ja kirkonkylässä 8,0 km. Kunta ylläpitää tievalaistusta Kuortissa n. 6,5 km:n ja kirkonkylässä n. 7,5 km:n matkalta.

Kaavatiet hoidetaan urakoitsijoiden toimesta.

Tievalaistuksen ylläpito siirtyi kunnalta Tiehallinnolle välillä Joutsantie – Hartolantie kirkonkylässä ja Kutomakuja – 5-tie sekä Studiolasi – Mansikkamäentien risteys Kuortissa.

Talous	TA 2018	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot				406,29	-406,29
Menot	-72 260		-72 260	- 78 325,18	6 065,18
Kate	-72 260		-72 260	- 77 918,89	5 658,89
Suorite €/as				45,46	

Puistot ym.

Kunta hoitaa viheralueiden ja puistoalueiden kunnossapidon. Kunnanviraston viheralueiden kunnossapito on saanut tunnustusta hyvin hoidetuista nurmikoista ja istutuksista. Kunnan hoitamia puistoalueita ovat mm. torialue ympäristöineen ja kirkonkylän ja Kuortin leikkialueet. Vähäisempiä toimenpiteitä tehdään rakennuskaavan puistoiksi merkityillä alueilla.

Talous	TA 2018	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot				3 594,26	-3 594,26
Menot	- 22 980		- 22 980	-33 844,39	10 864,39
Kate	- 22 980		- 22 980	-30 250,13	7 270,13
Suorite €/as				17,64	

Venepaikat

Pertunmaan kunta vuokraa venepaikkoja kahdeksasta rannasta:

Kirkonkylä: Kisaranta, koulun ranta ja Rantalalan ranta

Kuortti: Ylä-Rievelin ranta (kelluntalaituri)

Ruorasmäki: Iivarinlahden ranta (uusi kelluntalaituri valmistui lokakuussa 2012)

Lihavanpää: Kujalan ranta ja Hämeen Hartosen ranta

Koirakivi: Tilliniemen ranta

Vuonna 2018 arvonlisäverollinen venepaikkamaksu oli 50 € ja Ylä-Rievelin ja Iivarinlahden kelluntalaiturin venepaikkamaksu oli 100 €.

Talous	TA 2018	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	3 500		3 500	3 451,87	48,13
Menot	- 1 600		- 1 600	-2 410,32	810,32
Kate	1900		1 900	1 041,55	858,45
Suorite €/as				0,60	

Jätehuolto

Kunnan jätteiden keräily ja kuljetuksen sekä laskutuksen hoitaa sopimuksen perusteella Seppo Hynninen Ky.

Ongelma- ja hyötyjätteitä vastaanotetaan kesäaikana kaksi kertaa ja talviaikana yhden kerran viikossa kunnan varastolla.

Haja-asutusalueella on 31 jätepiستettä.

Sähkö- ja elektroniikkaromun maksuton keräys jatkuu kunnan varastoalueella.

Paperin ja pahvin keräyksen hoitaa Hynninen Ky. Jätehuollossa kunnalle jää vain viranomaisvalvonta. Jätehuollon perusmaksu päätettiin ottaa käyttöön 1.1.2014 alkaen.

Talous	TA 2018	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	47 400		47 400	47 748,98	- 348,98
Menot	- 26 990		- 26 990	- 28 070,28	1 080,28
Kate	20 410		20 410	19 678,70	731,30
Suorite €/as				11,48	

Vesihuoltolaitos

Talous	TA 2018	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	239 500		239 500	266 953,80	-27 453,80
Menot	-272 530		- 272 530	- 292 278,30	19 748,30
Kate	- 33 030		- 33 030	- 25 324,50	- 7 705,50
Suorite €/as				14,77	

Vesihuoltolaitoksen tilinpäätöstiedot ovat taseyksikkö-kohdassa.

Tietoimitukset

Kunnan kunnossapitoavustuksia saavia tiekuntia oli 60 kpl vuonna 2018.

Kunnossapitoavustuksen myöntämisperusteet on tarkistettu v. 2006.

Kunnossapitoavustusta myönnetään 1.1.2019 jälkeen vain järjestäytyneille tiekunnille yksityis-tielainsäädännön muutoksesta johtuen.

Peruskorjaukseen ei myönnetä kunnan avustusta vuoden 2007 alusta alkaen.

Talous	TA 2018	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot					
Menot	-31 250		-31 250	-29 433,43	- 1 816,57
Kate	-31 250		-31 250	-29 433,43	- 1 816,57
Suorite €/as				17,17	

Kiinteistöt (sisältää kiinteistönhoitotoimen)

Kiinteistötoimen toiminta-ajatuksena on parantaa asumistasoa ja asumisviihtyvyyttä. Vuokra-asuntojen kuntoa on parannettu keittiökalusteilla ja asuntoremonteilla.

Soprus Oy:n kanssa on tehty sopimus lämmötoimittamisesta Rantalanmäen rivitaloille.

Yritys toimii lämmötoimittajana nuorisotalolla ja Koy Tarvepuistossa.

Metsien tuotto turvataan asianmukaisella hoidolla.

Kiinteistöpalveluihin sisältyy kunnan rakennusmiesten ja talonmiesten palkkakustannukset.

Kustannukset on jaettu eri hallintokuntien kesken kiinteistönhoitopalveluiden käytön mukaisesti.

Tavoitteena on kustannustehokas kunnossapito.

Talous	TA 2018	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	967 310		967 310	1 017 059,63	- 49 749,63
Valmistus omaan käyt.	40 000		40 000	30 767,06	9 232,94
Menot	- 797 610		- 797 610	- 888 709,46	91 099,46
Kate	209 700		209 700	159 117,23	50 582,77
Suorite €/as				92,83	

Rakennusvalvonta

Rakennustarkastajan tehtäviä kunnassa hoitaa tekninen johtaja-rakennustarkastaja. Rakennustarkastaja valvoo ja ohjaa rakennustoimintaa kunnassa siten kuin maankäyttö- ja rakennuslaissa sekä johtosäännössä on säädetty. Vuonna 2018 rakennuslupia on myönnetty 38 kpl ja toimenpidelupia 28 kpl. Ilmoituksenvaraisia toimenpiteitä oli 9 kpl. Rakennusvalvonnan toimistosihteerin työaika oli (50 %) osa-aikainen.

Talous	TA 2018	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	12 000		12 000	33 065,18	-21 065,18
Menot	-43 780		-43 780	-48 423,33	4 643,33
Kate	-31 780		-31 780	-15 358,15	-16 421,85
Suorite €/as				8,96	

RUOKAPALVELUKESKUS

Ruokapalvelukeskus valmisti aterioita aamupalasta iltapalaan yhteensä 125 333 annosta. Samanarvoisiksi suoritteiksi muutettuna suoritteita kertyi 99 240 suoritetta. Aterioita tuotettiin Yhtenäiskoulun oppilaille ja henkilökunnalle sekä päivähoidon toimipisteisiin päiväkotit Keinulaan ja ryhmäperhepäiväkotit Kuuttilaan. Kuortin koulun ruokakuljetus loppui 1.6.2018.

Ruokapalvelukeskuksesta myytiin ateriapalvelua Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymälle. Ateriasuoritteita myytiin yhteensä 62 489 kpl. Kuntayhtymä lopetti kotitalvelun asukkaiden ateriapakkausten oston toukokuussa 2018 ja taksin kuljettamien vanhusten ateriapakkausten ostaminen loppui lokakuussa 2018. Ateriasuoritteet vähenivät vuoteen 2017 verrattuna 23 %.

Omassa toiminnassa lasten lukumäärän päiväkotit Keinulassa ja ryhmäpäiväkotit Kuuttilassa nousi vuodesta 2017 yhteensä 16 %. Kokonaisuudessa oman toiminnan suoritemäärä (koulut, päiväkodit) putosi vuoden 2017 verrattuna 8 %.

Elintarvikkeisiin käytimme vuoden aikana rahaa 128 086,09 euroa, joka on suoritetta kohden laskettuna 1,29 €/suorite. Suoritehinta nousi vuodesta 2017 0,13 €. Suoritehinnan nousuun vaikutti suoritteiden vähentyminen Etelä-Savon kuntayhtymän lopetettua vanhusten ateriapakkausten oston.

Ruokapalvelukeskuksen suoritteet vuosina 2013–2018.

2013	2014	2015	2016	2017	2018
116 393	127 921	121 533	115 877	114 073	99 240

Ruokapalvelukeskus

	TA 2018	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	547 540		547 540	497 308,76	50 231,24
Menot	- 499 170		- 499 170	-507 744,48	8 574,48
Kate	48 370		48 370	-10 435,72	58 805,72
Suorite €/ as				6,08	

VEROTULOJEN JA KÄYTTÖTALOUDEN VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

Kunnan merkittävimpien tuloryhmien tulo-osuudet kertyivät kertomusvuonna talousarviossa arvioitua pienempinä. Verotulot kokonaisuudessaan alittuivat 524 957,79 euroa talousarvioon verrattuna. Ansioveroja kertyi 87,1 % talousarviossa varaudutusta. Kiinteistöverotuloja kertyi 96,9 % talousarviossa varaudutusta. Yhteisöveroja kertyi 10,5% enemmän.

Tuloveroprosentti on ollut 2018 alkaen 21,5 %.

Käyttötalouden valtionosuudet toteutuivat talousarviossa arvioitua määrää pienempänä siten, että valtionosuudet yhteensä olivat 5 822 551 euroa eli 19 879 euroa vähemmän kuin talousarviossa on arvioitu.

Verotulojen erittely

Verotus	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	4 450 000	3 875 916,57	574 083,43
Osuu yhteisöveron tuotosta	720 000	795 387,68	- 75 387,68
Kiinteistövero	850 000	823 737,96	26 262,04
Verotulot yhteensä	6 020 000	5 495 042,21	524 957,79

Tuloveron määräytymisperuste ja ansioäyrien / veron määrä / verotettavatulo milj.euroa

	Tulovero- prosentti	Ansioäyrit	Veron määrä	Muutos %
v. 1998	18,0	81 662 280		+ 1,49
v. 1999	18,0	84 941 517		+ 4,02
v. 2000	18,0	86 577 945	2 636 841,60	+ 1,93
v. 2001	18,0		2 841 974,96	+ 7,78
v. 2002	18,5		2 985 404,59	+ 5,05
v. 2003	18,5		3 079,712,65	+ 3,16
v. 2004	18,5		3 121 743,20	+ 1,36
v. 2005	18,5		3 119 554,13	- 0,07
v. 2006	18,5		3 125 399,41	+ 0,19
v. 2007	19,5		3 509 583,00	+ 12,30
v. 2008	20,0		3 798 863,00	+ 8,25
v. 2009	20,0		3 550 901,00	- 6,53
v. 2010	20,0		3 667 990,00	+ 3,30
v. 2011	20,0		3 791 486,00	+ 3,37
v. 2012	20,0		3 840 204,00	+ 1,29
v. 2013	20,0		3 893 957,00	+ 1,40
v. 2014	21,0		4 134 324,00	+ 6,18
v. 2015	21,0			
v. 2016	21,0			
v. 2017	21,0			
v. 2018	21,5			

Käyttötalouden valtionosuuksien erittely

Valtionosuus	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	4 518 210	4 525 735	- 7 525
Verotuloihin perustuva valtionosuus	1 666 320	1 664 928	1 392
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	- 342 100	- 368 112	26 012
Valtionosuudet yhteensä	5 842 430	5 822 551	19 879

Pertunmaan kunta
Avustukset v. 2018

	TA 2018	Toteutuma	Poikkeama
Kunnanhallitus			
Yhdistykset	-4 000	-4 000,00	0,00
70-vuotisrahasto	-1 700	-340,00	-1360,00
Yrityspalvelut	-1 000	-1 009,08	9,08
Työmatkatuki	-20 000	-14 803,18	-5 196,82
Lapsimyönteisyyden korostaminen	-1 000	-1 360,00	360,00
Palo- ja pelastustoimi, investoinnit	-8 910	-8 909,04	-0,96
Työmarkkinatuen kuntaosuus	-100 000	-88 669,48	-11 330,52
Lasten kotihoidontuki	-55 000	-75 207,13	20 207,13
Lasten kotih. tuki kuntalisä 1)	0	-31 794,00	31 794,00
Kunnanhallitus yhteensä	-191 610	-226 091,91	34481,91
Maaseutulautakunta			
Yritystoiminnan tukeminen	-500	0,00	-500,00
Kunnan osuus ohjelmaperust. Hankkeissa	-11 000	-10 641,42	-358,58
Avustus 100 h lomituspapuun	-5 000	0,00	-5 000,00
Kylätoimikunnat	-500	-156,24	-343,76
Maaseutulautakunta yhteensä	-17 000	-10797,66	-6 202,34
Sivistyslautakunta			
Nuorisotyö, avustukset yhteisöille	-3 000	-3 000,00	0,00
Liikuntapalvelut, avustukset yhteisöille	-4 000	-4 000,00	0,00
Nuorisotyö, Vigman 2)	-500	0,00	-500,00
Sivistyslautakunta yhteensä	-7 500	-7 000,00	-500,00
Teknisten ja ympäristöpalveluiden ltk			
Kiinteistöt/tyhjien asuntojen vuokrat ym.	-28 500	-104 779,35	76 279,35
Yksityistieavustukset	-30 000	-27 635,29	-2 364,71
Teknisten ja ympäristö.palv.ltk yhtensä	-58 500	-132 414,64	73 914,64
Avustukset yhteensä	-274 610	-376 304,21	101 694,21

1) katettu Vigmanin testamenttivaroista

2) maksettu Vigmanin testamenttivaroista suoraan

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2018 - 31.12.2018

	Budjetti 2018	Bu-muutos 2018	Budjetti + muutos	Toteutuma 2018 01-12	Poikkeama
00058802 KESKUSVAALILAUTAKUNTA					
33000 Toimintatuotot	5.000		5.000	3.192,20	1.807,80
34000 Toimintakulut	-8.000		-8.000	-5.374,26	-2.625,74
34999 Toimintakate	-3.000	0	-3.000	-2.182,06	-817,94
36999 Vuosikate	-3.000	0	-3.000	-2.182,06	-817,94
38499 Tilikauden tulos	-3.000	0	-3.000	-2.182,06	-817,94
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-3.000	0	-3.000	-2.182,06	-817,94
00058803 TARKASTUSLAUTAKUNTA					
34000 Toimintakulut	-13.000		-13.000	-27.637,08	14.637,08
34999 Toimintakate	-13.000	0	-13.000	-27.637,08	14.637,08
36999 Vuosikate	-13.000	0	-13.000	-27.637,08	14.637,08
38499 Tilikauden tulos	-13.000	0	-13.000	-27.637,08	14.637,08
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-13.000	0	-13.000	-27.637,08	14.637,08
00588041 YLEISHALLINTO					
33000 Toimintatuotot	34.600		34.600	69.260,47	-34.660,47
33700 Valmistus omaan käyttöön				5.531,27	-5.531,27
34000 Toimintakulut	-564.740		-564.740	-580.960,51	16.220,51
34999 Toimintakate	-530.140	0	-530.140	-506.168,77	-23.971,23
36999 Vuosikate	-530.140	0	-530.140	-506.168,77	-23.971,23
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-720		-720	-717,72	-2,28
38499 Tilikauden tulos	-530.860	0	-530.860	-506.886,49	-23.973,51
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-530.860	0	-530.860	-506.886,49	-23.973,51
00588042 KESKITETTYSTI HOIDETUT TEHTÄVÄT					
33000 Toimintatuotot	5.500		5.500	17.207,72	-11.707,72
34000 Toimintakulut	-248.530		-248.530	-302.364,10	53.834,10
34999 Toimintakate	-243.030	0	-243.030	-285.156,38	42.126,38
36999 Vuosikate	-243.030	0	-243.030	-285.156,38	42.126,38
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-4.180		-4.180	-4.183,56	3,56
38499 Tilikauden tulos	-247.210	0	-247.210	-289.339,94	42.129,94
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-247.210	0	-247.210	-289.339,94	42.129,94
00588043 ELINKEINOTOIMI					
33000 Toimintatuotot	3.000	25.170	28.170	53.296,48	-25.126,48
34000 Toimintakulut	-127.670	-27.970	-155.640	-263.721,70	108.081,70
34999 Toimintakate	-124.670	-2.800	-127.470	-210.425,22	82.955,22
36999 Vuosikate	-124.670	-2.800	-127.470	-210.425,22	82.955,22
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-50.990		-50.990	-50.990,88	0,88
38499 Tilikauden tulos	-175.660	-2.800	-178.460	-261.416,10	82.956,10
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-175.660	-2.800	-178.460	-261.416,10	82.956,10
00588045 PALO- JA PELASTUSTOIMI					
33000 Toimintatuotot	600		600	550,99	49,01
34000 Toimintakulut	-146.640		-146.640	-149.022,34	2.382,34
34999 Toimintakate	-146.040	0	-146.040	-148.471,35	2.431,35
36999 Vuosikate	-146.040	0	-146.040	-148.471,35	2.431,35
38499 Tilikauden tulos	-146.040	0	-146.040	-148.471,35	2.431,35
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-146.040	0	-146.040	-148.471,35	2.431,35

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2018 - 31.12.2018

	Budjetti 2018	Bu-muutos 2018	Budjetti + muutos	Toteutuma 2018 01-12	Poikkeama
00588046 MAAHANMUUTTAJATYÖ					
33000 Toimintatuotot	60.000		60.000	77.500,80	-17.500,80
34000 Toimintakulut	-2.000		-2.000	-125,31	-1.874,69
34999 Toimintakate	58.000	0	58.000	77.375,49	-19.375,49
36999 Vuosikate	58.000	0	58.000	77.375,49	-19.375,49
38499 Tilikauden tulos	58.000	0	58.000	77.375,49	-19.375,49
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	58.000	0	58.000	77.375,49	-19.375,49
00058804 KUNNANHALLITUS					
33000 Toimintatuotot	103.700	25.170	128.870	217.816,46	-88.946,46
33700 Valmistus omaan käyttöön				5.531,27	-5.531,27
34000 Toimintakulut	-1.089.580	-27.970	-1.117.550	-1.296.193,96	178.643,96
34999 Toimintakate	-985.880	-2.800	-988.680	-1.072.846,23	84.166,23
36999 Vuosikate	-985.880	-2.800	-988.680	-1.072.846,23	84.166,23
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-55.890		-55.890	-55.892,16	2,16
38499 Tilikauden tulos	-1.041.770	-2.800	-1.044.570	-1.128.738,39	84.168,39
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-1.041.770	-2.800	-1.044.570	-1.128.738,39	84.168,39
00058805 MAASEUTULAUTAKUNTA					
33000 Toimintatuotot	50		50	326,17	-276,17
34000 Toimintakulut	-79.420		-79.420	-66.889,03	-12.530,97
34999 Toimintakate	-79.370	0	-79.370	-66.562,86	-12.807,14
36999 Vuosikate	-79.370	0	-79.370	-66.562,86	-12.807,14
38499 Tilikauden tulos	-79.370	0	-79.370	-66.562,86	-12.807,14
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-79.370	0	-79.370	-66.562,86	-12.807,14
05880812 PERUSKOULUT					
33000 Toimintatuotot	80.040		80.040	144.165,50	-64.125,50
34000 Toimintakulut	-2.073.330		-2.073.330	-2.105.732,48	32.402,48
34999 Toimintakate	-1.993.290	0	-1.993.290	-1.961.566,98	-31.723,02
36000 Rahoitustuotot ja -kulut				9,12	-9,12
36999 Vuosikate	-1.993.290	0	-1.993.290	-1.961.557,86	-31.732,14
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-68.930		-68.930	-75.221,95	6.291,95
38499 Tilikauden tulos	-2.062.220	0	-2.062.220	-2.036.779,81	-25.440,19
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-2.062.220	0	-2.062.220	-2.036.779,81	-25.440,19
05880813 KESKIASTEEN KOULUTUS					
34000 Toimintakulut	-3.750		-3.750	-1.610,65	-2.139,35
34999 Toimintakate	-3.750	0	-3.750	-1.610,65	-2.139,35
36999 Vuosikate	-3.750	0	-3.750	-1.610,65	-2.139,35
38499 Tilikauden tulos	-3.750	0	-3.750	-1.610,65	-2.139,35
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-3.750	0	-3.750	-1.610,65	-2.139,35
05880814 AIKUISKOULUTUS					
33000 Toimintatuotot				159,17	-159,17
34000 Toimintakulut	-29.750		-29.750	-29.749,03	-0,97
34999 Toimintakate	-29.750	0	-29.750	-29.589,86	-160,14
36999 Vuosikate	-29.750	0	-29.750	-29.589,86	-160,14
38499 Tilikauden tulos	-29.750	0	-29.750	-29.589,86	-160,14
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-29.750	0	-29.750	-29.589,86	-160,14

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2018 - 31.12.2018

	Budjetti 2018	Bu-muutos 2018	Budjetti + muutos	Toteutuma 2018 01-12	Poikkeama
00588081 KOULUTOIMI					
33000 Toimintatuotot	80.040		80.040	144.324,67	-64.284,67
34000 Toimintakulut	-2.106.830		-2.106.830	-2.137.092,16	30.262,16
34999 Toimintakate	-2.026.790	0	-2.026.790	-1.992.767,49	-34.022,51
36000 Rahoitustuotot ja -kulut				9,12	-9,12
36999 Vuosikate	-2.026.790	0	-2.026.790	-1.992.758,37	-34.031,63
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-68.930		-68.930	-75.221,95	6.291,95
38499 Tilikauden tulos	-2.095.720	0	-2.095.720	-2.067.980,32	-27.739,68
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-2.095.720	0	-2.095.720	-2.067.980,32	-27.739,68
005880821 VARHAISKASVATUS					
33000 Toimintatuotot	52.000		52.000	29.248,00	22.752,00
34000 Toimintakulut	-599.430		-599.430	-497.285,11	-102.144,89
34999 Toimintakate	-547.430	0	-547.430	-468.037,11	-79.392,89
36999 Vuosikate	-547.430	0	-547.430	-468.037,11	-79.392,89
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-370		-370	-364,68	-5,32
38499 Tilikauden tulos	-547.800	0	-547.800	-468.401,79	-79.398,21
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-547.800	0	-547.800	-468.401,79	-79.398,21
00588082 VARHAISKASTATUS					
33000 Toimintatuotot	52.000		52.000	29.248,00	22.752,00
34000 Toimintakulut	-599.430		-599.430	-497.285,11	-102.144,89
34999 Toimintakate	-547.430	0	-547.430	-468.037,11	-79.392,89
36999 Vuosikate	-547.430	0	-547.430	-468.037,11	-79.392,89
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-370		-370	-364,68	-5,32
38499 Tilikauden tulos	-547.800	0	-547.800	-468.401,79	-79.398,21
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-547.800	0	-547.800	-468.401,79	-79.398,21
005880851 KULTTUURIPALVELUT					
33000 Toimintatuotot	4.270		4.270	7.483,17	-3.213,17
34000 Toimintakulut	-49.580		-49.580	-63.027,18	13.447,18
34999 Toimintakate	-45.310	0	-45.310	-55.544,01	10.234,01
36999 Vuosikate	-45.310	0	-45.310	-55.544,01	10.234,01
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-20		-20	-16,08	-3,92
38499 Tilikauden tulos	-45.330	0	-45.330	-55.560,09	10.230,09
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-45.330	0	-45.330	-55.560,09	10.230,09
005880852 KIRJASTOPALVELUT					
33000 Toimintatuotot	600		600	885,51	-285,51
34000 Toimintakulut	-132.430		-132.430	-119.845,62	-12.584,38
34999 Toimintakate	-131.830	0	-131.830	-118.960,11	-12.869,89
36999 Vuosikate	-131.830	0	-131.830	-118.960,11	-12.869,89
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-3.480		-3.480	-3.480,12	0,12
38499 Tilikauden tulos	-135.310	0	-135.310	-122.440,23	-12.869,77
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-135.310	0	-135.310	-122.440,23	-12.869,77
00588085 KULTTUURI-KIRJASTOTOIMI					
33000 Toimintatuotot	4.870		4.870	8.368,68	-3.498,68
34000 Toimintakulut	-182.010		-182.010	-182.872,80	862,80
34999 Toimintakate	-177.140	0	-177.140	-174.504,12	-2.635,88
36999 Vuosikate	-177.140	0	-177.140	-174.504,12	-2.635,88
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-3.500		-3.500	-3.496,20	-3,80

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2018 - 31.12.2018

	Budjetti 2018	Bu-muutos 2018	Budjetti + muutos	Toteutuma 2018 01-12	Poikkeama
38499 Tilikauden tulos	-180.640	0	-180.640	-178.000,32	-2.639,68
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-180.640	0	-180.640	-178.000,32	-2.639,68
05880871 LIIKUNTAPALVELUT					
33000 Toimintatuotot	6,000		6,000	10,700,63	-4,700,63
34000 Toimintakulut	-66,310		-66,310	-85,412,84	19,102,84
34999 Toimintakate	-60,310	0	-60,310	-74,712,21	14,402,21
36999 Vuosikate	-60,310	0	-60,310	-74,712,21	14,402,21
38499 Tilikauden tulos	-60,310	0	-60,310	-74,712,21	14,402,21
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-60,310	0	-60,310	-74,712,21	14,402,21
05880872 NUORISOTYÖ					
33000 Toimintatuotot	15,280		15,280	16,813,42	-1,533,42
34000 Toimintakulut	-81,180		-81,180	-88,555,50	7,375,50
34999 Toimintakate	-65,900	0	-65,900	-71,742,08	5,842,08
36999 Vuosikate	-65,900	0	-65,900	-71,742,08	5,842,08
38499 Tilikauden tulos	-65,900	0	-65,900	-71,742,08	5,842,08
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-65,900	0	-65,900	-71,742,08	5,842,08
00588087 VAPAA-AIKATOIMI					
33000 Toimintatuotot	21,280		21,280	27,514,05	-6,234,05
34000 Toimintakulut	-147,490		-147,490	-173,968,34	26,478,34
34999 Toimintakate	-126,210	0	-126,210	-146,454,29	20,244,29
36999 Vuosikate	-126,210	0	-126,210	-146,454,29	20,244,29
38499 Tilikauden tulos	-126,210	0	-126,210	-146,454,29	20,244,29
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-126,210	0	-126,210	-146,454,29	20,244,29
05880881 HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN					
33000 Toimintatuotot				38,81	-38,81
34000 Toimintakulut	-6,960		-6,960	-8,074,90	1,114,90
34999 Toimintakate	-6,960	0	-6,960	-8,036,09	1,076,09
36999 Vuosikate	-6,960	0	-6,960	-8,036,09	1,076,09
38499 Tilikauden tulos	-6,960	0	-6,960	-8,036,09	1,076,09
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-6,960	0	-6,960	-8,036,09	1,076,09
00588088 HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN					
33000 Toimintatuotot				38,81	-38,81
34000 Toimintakulut	-6,960		-6,960	-8,074,90	1,114,90
34999 Toimintakate	-6,960	0	-6,960	-8,036,09	1,076,09
36999 Vuosikate	-6,960	0	-6,960	-8,036,09	1,076,09
38499 Tilikauden tulos	-6,960	0	-6,960	-8,036,09	1,076,09
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-6,960	0	-6,960	-8,036,09	1,076,09
00058808 SIVISTYS JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA					
33000 Toimintatuotot	158,190		158,190	209,494,21	-51,304,21
34000 Toimintakulut	-3,042,720		-3,042,720	-2,999,293,31	-43,426,69
34999 Toimintakate	-2,884,530	0	-2,884,530	-2,789,799,10	-94,730,90
36000 Rahoitustuotot ja -kulut				9,12	-9,12
36999 Vuosikate	-2,884,530	0	-2,884,530	-2,789,789,98	-94,740,02
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-72,800		-72,800	-79,082,83	6,282,83
38499 Tilikauden tulos	-2,957,330	0	-2,957,330	-2,868,872,81	-88,457,19

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2018 - 31.12.2018

	Budjetti 2018	Bu-muutos 2018	Budjetti + muutos	Toteutuma 2018 01-12	Poikkeama
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-2.957.330	0	-2.957.330	-2.868.872,81	-88.457,19
00588101 SOSIAALITYÖ					
34000 Toimintakulut	-1.211.520		-1.211.520	-7.660,66	-1.203.859,34
34999 Toimintakate	-1.211.520	0	-1.211.520	-7.660,66	-1.203.859,34
36999 Vuosikate	-1.211.520	0	-1.211.520	-7.660,66	-1.203.859,34
38499 Tilikauden tulos	-1.211.520	0	-1.211.520	-7.660,66	-1.203.859,34
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-1.211.520	0	-1.211.520	-7.660,66	-1.203.859,34
00588105 TERVEYSTOIMI					
33000 Toimintatuotot				17.315,57	-17.315,57
34000 Toimintakulut	-6.074.930		-6.074.930	-7.847.645,71	1.772.715,71
34999 Toimintakate	-6.074.930	0	-6.074.930	-7.830.330,14	1.755.400,14
36999 Vuosikate	-6.074.930	0	-6.074.930	-7.830.330,14	1.755.400,14
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-2.970		-2.970	-2.782,44	-187,56
38499 Tilikauden tulos	-6.077.900	0	-6.077.900	-7.833.112,58	1.755.212,58
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-6.077.900	0	-6.077.900	-7.833.112,58	1.755.212,58
00058810 SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI					
33000 Toimintatuotot				17.315,57	-17.315,57
34000 Toimintakulut	-7.286.450		-7.286.450	-7.855.306,37	568.856,37
34999 Toimintakate	-7.286.450	0	-7.286.450	-7.837.990,80	551.540,80
36999 Vuosikate	-7.286.450	0	-7.286.450	-7.837.990,80	551.540,80
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-2.970		-2.970	-2.782,44	-187,56
38499 Tilikauden tulos	-7.289.420	0	-7.289.420	-7.840.773,24	551.353,24
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-7.289.420	0	-7.289.420	-7.840.773,24	551.353,24
00588141 TEKINEN HALLINTO					
33000 Toimintatuotot	4.300		4.300	12.826,00	-8.526,00
34000 Toimintakulut	-18.910		-18.910	-13.219,15	-5.690,85
34999 Toimintakate	-14.610	0	-14.610	-393,15	-14.216,85
36999 Vuosikate	-14.610	0	-14.610	-393,15	-14.216,85
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-2.360		-2.360		-2.360,00
38499 Tilikauden tulos	-16.970	0	-16.970	-393,15	-16.576,85
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-16.970	0	-16.970	-393,15	-16.576,85
00588142 YLEISET TYÖT					
33000 Toimintatuotot	56.180		56.180	63.457,26	-7.277,26
34000 Toimintakulut	-313.810		-313.810	-298.549,01	-15.260,99
34999 Toimintakate	-257.630	0	-257.630	-235.091,75	-22.538,25
36999 Vuosikate	-257.630	0	-257.630	-235.091,75	-22.538,25
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-151.290		-151.290	-179.661,08	28.371,08
38499 Tilikauden tulos	-408.920	0	-408.920	-414.752,83	5.832,83
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-408.920	0	-408.920	-414.752,83	5.832,83
00588143 KIINTEISTÖT					
33000 Toimintatuotot	967.310		967.310	1.017.059,63	-49.749,63
33700 Valmistus omaan käyttöön	40.000		40.000	30.767,06	9.232,94
34000 Toimintakulut	-797.610		-797.610	-888.709,46	91.099,46
34999 Toimintakate	209.700	0	209.700	159.117,23	50.582,77
36999 Vuosikate	209.700	0	209.700	159.117,23	50.582,77

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2018 - 31.12.2018

	Budjetti 2018	Bu-muutos 2018	Budjetti + muutos	Toteutuma 2018 01-12	Poikkeama
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-242.200		-242.200	-261.700,22	19.500,22
38499 Tilikauden tulos	-32.500	0	-32.500	-102.582,99	70.082,99
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-32.500	0	-32.500	-102.582,99	70.082,99
00588144 VESIHUOLTOLAITOKSET					
33000 Toimintatuotot	239.500		239.500	266.953,80	-27.453,80
34000 Toimintakulut	-272.530		-272.530	-292.278,30	19.748,30
34999 Toimintakate	-33.030	0	-33.030	-25.324,50	-7.705,50
36999 Vuosikate	-33.030	0	-33.030	-25.324,50	-7.705,50
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-126.220		-126.220	-125.064,12	-1.155,88
38499 Tilikauden tulos	-159.250	0	-159.250	-150.388,62	-8.861,38
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-159.250	0	-159.250	-150.388,62	-8.861,38
00588146 TIETOIMITUKSET					
34000 Toimintakulut	-31.250		-31.250	-29.433,43	-1.816,57
34999 Toimintakate	-31.250	0	-31.250	-29.433,43	-1.816,57
36999 Vuosikate	-31.250	0	-31.250	-29.433,43	-1.816,57
38499 Tilikauden tulos	-31.250	0	-31.250	-29.433,43	-1.816,57
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-31.250	0	-31.250	-29.433,43	-1.816,57
00588147 RAKENNUSVALVONTA					
33000 Toimintatuotot	12.000		12.000	33.065,18	-21.065,18
34000 Toimintakulut	-43.780		-43.780	-48.423,33	4.643,33
34999 Toimintakate	-31.780	0	-31.780	-15.358,15	-16.421,85
36999 Vuosikate	-31.780	0	-31.780	-15.358,15	-16.421,85
38499 Tilikauden tulos	-31.780	0	-31.780	-15.358,15	-16.421,85
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-31.780	0	-31.780	-15.358,15	-16.421,85
00588148 RUOKAPALVELUKESKUS					
33000 Toimintatuotot	547.540		547.540	497.308,76	50.231,24
34000 Toimintakulut	-499.170		-499.170	-507.744,48	8.574,48
34999 Toimintakate	48.370	0	48.370	-10.435,72	58.805,72
36999 Vuosikate	48.370	0	48.370	-10.435,72	58.805,72
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-3.080		-3.080	-8.835,96	5.755,96
38499 Tilikauden tulos	45.290	0	45.290	-19.271,68	64.561,68
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	45.290	0	45.290	-19.271,68	64.561,68
00058814 TEKNISTEN JA YMP.PALVELUIDEN LTK					
33000 Toimintatuotot	1.826.830		1.826.830	1.890.670,63	-63.840,63
33700 Valmistus omaan käyttöön	40.000		40.000	30.767,06	9.232,94
34000 Toimintakulut	-1.977.060		-1.977.060	-2.078.357,16	101.297,16
34999 Toimintakate	-110.230	0	-110.230	-156.919,47	46.689,47
36999 Vuosikate	-110.230	0	-110.230	-156.919,47	46.689,47
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-525.150		-525.150	-575.261,38	50.111,38
38499 Tilikauden tulos	-635.380	0	-635.380	-732.180,85	96.800,85
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-635.380	0	-635.380	-732.180,85	96.800,85
00000588 PERTUNMAAN KUNTA 2018-					
33000 Toimintatuotot	2.093.770	25.170	2.118.940	2.338.815,24	-219.875,24
33700 Valmistus omaan käyttöön	40.000		40.000	36.298,33	3.701,67
34000 Toimintakulut	-13.496.230	-27.970	-13.524.200	-14.329.051,17	804.851,17

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2018 - 31.12.2018

	Budjetti 2018	Bu-muutos 2018	Budjetti + muutos	Toteutuma 2018 01-12	Poikkeama
34999 Toimintakate	-11.362.460	-2.800	-11.365.260	-11.953.937,60	588.677,60
35000 Verotulot	6.020.000		6.020.000	5.495.042,21	524.957,79
35500 Valtionosuudet	5.842.430		5.842.430	5.822.551,00	19.879,00
36000 Rahoitustuotot ja -kulut	-7.300		-7.300	-322,87	-6.977,13
36999 Vuosikate	492.670	-2.800	489.870	-636.667,26	1.126.537,26
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-656.810		-656.810	-713.018,81	56.208,81
38499 Tilikauden tulos	-164.140	-2.800	-166.940	-1.349.686,07	1.182.746,07
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-164.140	-2.800	-166.940	-1.349.686,07	1.182.746,07

Investointien toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2018 - 31.12.2018

	Kustannus- arvio	Budjetti 2018	Toteutuma 2018	Poikkeama	Muutokset 2018
904101 MAA-ALUEET					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT					
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT					
8260 Inv/Käyttöomaisuuden o			-1.767,00	1.767,00	
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT			-1.767,00	1.767,00	
7110 INVESTOINTIMENOT			-1.767,00	1.767,00	
7120 INVESTOINTITULOT					
7121 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI					
8350 Inv/Käyttöomaisuuden m			9.843,68	-9.843,68	
7121 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI			9.843,68	-9.843,68	
7120 INVESTOINTITULOT			9.843,68	-9.843,68	
7135 NETTOMENO	0	0	8.076,68	-8.076,68	0
908010 YHTENÄISKOULUN ILMAST. NUOHOUS					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-15.000		-15.000,00	
7135 NETTOMENO	0	-15.000	0	-15.000,00	0
908011 YHTENÄISK ILMANV. JA LÄMM. AUTOMAATIOISA					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-20.000		-20.000,00	
7111 OMA RAKENTAMINEN					
8170 Inv/palvelut oma raken			-18.900,00	18.900,00	
7111 OMA RAKENTAMINEN			-18.900,00	18.900,00	

Investointien toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2018 - 31.12.2018

	Kustannus- arvio	Budjetti 2018	Toteutuma 2018	Poikkeama	Muutokset 2018
7110 INVESTOINTIMENOT		-20.000	-18.900,00	-1.100,00	
7135 NETTOMENO	0	-20.000	-18.900,00	-1.100,00	0
908101 YHTENÄISKOULU vanha osa					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-30.000		-30.000,00	
7135 NETTOMENO	0	-30.000	0	-30.000,00	0
908104 MONITOIMIAREENA YHTENÄISKOULULLE					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-50.000		-50.000,00	
7111 OMA RAKENTAMINEN					
8170 Inv/palvelut oma raken			-33.300,00	33.300,00	
8180 Inv/Muut menot oma rak			-40,00	40,00	
7111 OMA RAKENTAMINEN			-33.340,00	33.340,00	
7110 INVESTOINTIMENOT		-50.000	-33.340,00	-16.660,00	
7120 INVESTOINTITULOT		50.000		50.000,00	
7133 RAHOITUSOSUUDET INVESTO					
8480 Inv/Rah.osuudet muilta			33.340,00	-33.340,00	
7133 RAHOITUSOSUUDET INVESTO			33.340,00	-33.340,00	
7120 INVESTOINTITULOT		50.000	33.340,00	16.660,00	
7135 NETTOMENO	0	0	0		0
908105 KISARANNAN KORJAUSTYÖT					

Investointien toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2018 - 31.12.2018

	Kustannus- arvio	Budjetti 2018	Toteutuma 2018	Poikkeama	Muutokset 2018
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-10.000		-10.000,00	
7135 NETTOMENO	0	-10.000	0	-10.000,00	0
909014 LIIKUNTA-AL. KUNN.PITOKALUSTO					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-10.000		-10.000,00	-5.500
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT					
8260 Inv/Käyttöomaisuuden o			-15.314,52	15.314,52	
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT			-15.314,52	15.314,52	
7110 INVESTOINTIMENOT		-10.000	-15.314,52	5.314,52	-5.500
54 7135 NETTOMENO	0	-10.000	-15.314,52	5.314,52	-5.500
909015 SKEITTIRAMPIN KORJAUS					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-8.500		-8.500,00	
7135 NETTOMENO	0	-8.500	0	-8.500,00	0
909104 UIMARANTOJEN JA VENEVALKAMIEN KUNNOSTUS					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-10.000		-10.000,00	
7135 NETTOMENO	0	-10.000	0	-10.000,00	0

Investointien toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2018 - 31.12.2018

	Kustannus- arvio	Budjetti 2018	Toteutuma 2018	Poikkeama	Muutokset 2018
909112 URHEILUPAIKKOJEN KUNNOSTUS					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-15.000		-15.000,00	
7111 OMA RAKENTAMINEN					
8160 Inv/Tarvikkeet oma rak			-791,33	791,33	
8170 Inv/palvelut oma raken			-9.559,38	9.559,38	
8180 Inv/Muut menot oma rak			-1.250,00	1.250,00	
7111 OMA RAKENTAMINEN			-11.600,71	11.600,71	
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT					
8260 Inv/Käyttöomaisuuden o			-120,08	120,08	
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT			-120,08	120,08	
7110 INVESTOINTIMENOT		-15.000	-11.720,79	-3.279,21	
7135 NETTOMENO	0	-15.000	-11.720,79	-3.279,21	0
910107 TERVEYSASEMA					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-10.000		-10.000,00	
7135 NETTOMENO	0	-10.000	0	-10.000,00	0
910110 RINNEHOVIN PERUSKORJAUS					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-10.000		-10.000,00	
7111 OMA RAKENTAMINEN					
8160 Inv/Tarvikkeet oma rak			-3.287,37	3.287,37	

Investointien toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2018 - 31.12.2018

	Kustannus- arvio	Budjetti 2018	Toteutuma 2018	Poikkeama	Muutokset 2018
8170 Inv/palvelut oma raken			-4.768,95	4.768,95	
8180 Inv/Muut menot oma rak			-9.539,48	9.539,48	
7111 OMA RAKENTAMINEN			-17.595,80	17.595,80	
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT					
8260 Inv/Käyttöomaisuuden o			-1.132,54	1.132,54	
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT			-1.132,54	1.132,54	
7110 INVESTOINTIMENOT		-10.000	-18.728,34	8.728,34	
7135 NETTOMENO	0	-10.000	-18.728,34	8.728,34	0
911009 KUNNANVIRASTO					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-30.000		-30.000,00	
7111 OMA RAKENTAMINEN					
8170 Inv/palvelut oma raken			-9.659,98	9.659,98	
8180 Inv/Muut menot oma rak			27,17	-27,17	
7111 OMA RAKENTAMINEN			-9.632,81	9.632,81	
7110 INVESTOINTIMENOT		-30.000	-9.632,81	-20.367,19	
7135 NETTOMENO	0	-30.000	-9.632,81	-20.367,19	0
911104 ILTALA-PITKÄLÄ PERUSKORJAUS					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-10.000		-10.000,00	
7135 NETTOMENO	0	-10.000	0	-10.000,00	0

Investointien toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2018 - 31.12.2018

	Kustannus- arvio	Budjetti 2018	Toteutuma 2018	Poikkeama	Muutokset 2018
911109 TORIKAHVION LAAJENNUS JA MUUTOS					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-30.000		-30.000,00	
7111 OMA RAKENTAMINEN					
8160 Inv/Tarvikkeet oma rak			-11.706,54	11.706,54	
8170 Inv/palvelut oma raken			-9.523,16	9.523,16	
8180 Inv/Muut menot oma rak			-16.041,89	16.041,89	
7111 OMA RAKENTAMINEN			-37.271,59	37.271,59	
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT					
8260 Inv/Käyttöomaisuuden o			-3.703,74	3.703,74	
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT			-3.703,74	3.703,74	
7110 INVESTOINTIMENOT		-30.000	-40.975,33	10.975,33	
71135 NETTOMENO	0	-30.000	-40.975,33	10.975,33	0
911114 TIEVALAISTUKSEN SANEERAUS					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-50.000		-50.000,00	
7111 OMA RAKENTAMINEN					
8170 Inv/palvelut oma raken			-46.292,54	46.292,54	
8180 Inv/Muut menot oma rak			-2.255,81	2.255,81	
7111 OMA RAKENTAMINEN			-48.548,35	48.548,35	
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT					
8260 Inv/Käyttöomaisuuden o			-529,03	529,03	
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT			-529,03	529,03	
7110 INVESTOINTIMENOT		-50.000	-49.077,38	-922,62	

Investointien toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2018 - 31.12.2018

	Kustannus- arvio	Budjetti 2018	Toteutuma 2018	Poikkeama	Muutokset 2018
7135 NETTOMENO	0	-50.000	-49.077,38	-922,62	0
911115 LEIKKIKENTTIEN KUNNOSTUS					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-10.000		-10.000,00	
7135 NETTOMENO	0	-10.000	0	-10.000,00	0
911120 MYLLYRINNE JA -AHO, KUNNOSTUS					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-10.000		-10.000,00	
7135 NETTOMENO	0	-10.000	0	-10.000,00	0
911125 PÄÄLLYSTETYÖT kk ja Kuortti					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-10.000		-10.000,00	
7135 NETTOMENO	0	-10.000	0	-10.000,00	0
911129 LAVIANKULMAN KUNNOSTUS					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-10.000		-10.000,00	
7135 NETTOMENO	0	-10.000	0	-10.000,00	0
911143 PALOTALON KUNNOSTUS					

Investointien toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2018 - 31.12.2018

	Kustannus- arvio	Budjetti 2018	Toteutuma 2018	Poikkeama	Muutokset 2018
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-10.000		-10.000,00	
7111 OMA RAKENTAMINEN					
8160 Inv/Tarvikkeet oma rak			-5.600,00	5.600,00	
8170 Inv/palvelut oma raken			-2.906,15	2.906,15	
8180 Inv/Muut menot oma rak			-80,00	80,00	
7111 OMA RAKENTAMINEN			-8.586,15	8.586,15	
7110 INVESTOINTIMENOT		-10.000	-8.586,15	-1.413,85	
7135 NETTOMENO	0	-10.000	-8.586,15	-1.413,85	0
911164 TORINRANNAN TELTTAKATOS					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-8.500		-8.500,00	
7135 NETTOMENO	0	-8.500	0	-8.500,00	0
911179 TEOLLISUUSTONTT. TASAAMINEN (Kutomakuja)					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-65.000		-65.000,00	
7111 OMA RAKENTAMINEN					
8170 Inv/palvelut oma raken			-108.541,22	108.541,22	
7111 OMA RAKENTAMINEN			-108.541,22	108.541,22	
7110 INVESTOINTIMENOT		-65.000	-108.541,22	43.541,22	
7135 NETTOMENO	0	-65.000	-108.541,22	43.541,22	0

Investointien toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2018 - 31.12.2018

	Kustannus- arvio	Budjetti 2018	Toteutuma 2018	Poikkeama	Muutokset 2018
911144 VIEMÄRIVERKOSTO, vuotov. väh. pump+putk.					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-20.000		-20.000,00	
7135 NETTOMENO	0	-20.000	0	-20.000,00	0
911175 VESILAITOS, kunnostustöitä					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-15.000		-15.000,00	
7135 NETTOMENO	0	-15.000	0	-15.000,00	0
09 PERTUNMAAN KUNTA 2018-					
09 7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-467.000		-467.000,00	-5.500
7111 OMA RAKENTAMINEN					
8160 Inv/Tarvikkeet oma rak			-21.385,24	21.385,24	
8170 Inv/palvelut oma raken			-243.451,38	243.451,38	
8180 Inv/Muut menot oma rak			-29.180,01	29.180,01	
7111 OMA RAKENTAMINEN			-294.016,63	294.016,63	
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT					
8260 Inv/Käyttöomaisuuden o			-22.566,91	22.566,91	
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT			-22.566,91	22.566,91	
7110 INVESTOINTIMENOT		-467.000	-316.583,54	-150.416,46	-5.500
7120 INVESTOINTITULOT		50.000		50.000,00	
7121 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI					

Investointien toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2018 - 31.12.2018

	Kustannus- arvio	Budjetti 2018	Toteutuma 2018	Poikkeama	Muutokset 2018
8350 Inv/Käyttöomaisuuden m			9.843,68	-9.843,68	
7121 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI			9.843,68	-9.843,68	
7133 RAHOITUSOSUUDET INVESTO					
8480 Inv/Rah.osuudet muilta			33.340,00	-33.340,00	
7133 RAHOITUSOSUUDET INVESTO			33.340,00	-33.340,00	
7120 INVESTOINTITULOT		50.000	43.183,68	6.816,32	
7135 NETTOMENO	0	-417.000	-273.399,86	-143.600,14	-5.500

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

6.4. RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMINEN

	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Ta + muutokset yhteensä	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	492 670,00	- 2 800,00	489 870,00	- 636 667,26	1 126 537,26
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät					
Investointien rahavirta					
Investointimenot	- 417 000,00	- 5 500,00	- 422 500,00	- 316 583,54	- 105 916,46
Rahoitusosuudet investointimenoihin				33 340,00	- 33 340,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuotot				9 843,68	9 843,68
Toiminta ja investoinnit, netto	75 670,00	- 8 300,00	67 370,00	- 910 067,12	977 437,12
Rahoituksen kassavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset				38 438,41	- 38 438,41
Antolainasaamisten vähennykset					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		500 000,00	500 000,00	500 000,00	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 337 920,00		- 337 920,00	- 361 184,68	23 264,68
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksianto verojen ja pääomien muutokset				29,84	- 29,84
Vaihto-omaisuuden muutos				10,67	- 10,67
Saamisten muutos				- 285 637,77	285 637,77
Korottomien velkojen muutos				698 017,84	- 698 017,84
Rahoituksen rahavirta	- 337 920,00	500 000,00	162 080,00	589 674,31	- 427 594,31
Rahavarojen muutos	- 262 250,00	491 700,00	229 450,00	- 320 392,81	549 842,81
Rahavarojen muutos					
Rahavirrat 31.12.				1 015 029,35	
Rahavirrat 1.1.				1 335 422,16	
Rahavarojen muutos				- 320 392,81	

TULOSLASKELMA

01.01.2018 – 31.12.2018

	Toteutuma 2018 01-12	Toteutuma 2017 01-12
Toimintatuotot		
Myyntituotot	926 402,08	1 000 659,65
Maksutuotot	67 008,26	85 282,14
Tuet ja avustukset	206 130,15	130 015,25
Muut toimintatuotot	713 981,17	700 122,56
Toimintatuotot	1 913 521,66	1 916 079,60
Valmistus omaan käyttöön	36 298,33	59 221,26
Toimintakulut		
Palkat ja palkkiot	- 2 377 531,60	- 2 344 776,71
Eläkekulut	- 627 328,11	- 661 136,54
Muut henkilösivukulut	- 56 373,87	- 66 352,35
Henkilöstökulut	- 3 061 233,58	- 3 072 265,60
Palvelujen ostot		
Asiakaspalvelujen ostot	- 7 763 813,53	- 7 136 490,18
Muiden palvelujen ostot	- 1 895 628,92	- 1 906 589,72
Palvelujen ostot	- 9 659 442,45	- 9 043 079,90
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 686 400,53	- 679 477,31
Avustukset	- 376 304,21	- 291 072,05
Muut toimintakulut	- 120 376,82	- 117 651,77
Toimintakulut	-13 903 757,59	-13 203 546,63
Toimintakate	-11 953 937,60	-11 228 245,77
Verotulot	5 495 042,21	5 779 944,63
Valtionosuudet	5 822 551,00	6 163 143,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 921,24	1,37
Muut rahoitustuotot	64 029,42	128 425,61
Korkokulut	- 33 298,28	- 32 117,26
Muut rahoituskulut	- 32 975,25	- 83,97
Rahoitustuotot ja -kulut	- 322,87	96 225,75
Vuosikate	- 636 667,26	811 067,61
Poistot ja arvonalentumiset	- 713 018,81	- 641 641,01
Tilikauden tulos	- 1 349 686,07	169 426,60
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	- 1 349 686,07	169 426,60

RAHOITUSLASKELMA

	2018	2017
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	- 636 667,26	811 067,61
Tulorahoituksen korjauserät		
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 316 583,54	- 1 250 382,32
Rahoitusosuudet investointimenot	33 340,00	
Pysyvien vastaavien hyödykk.luov.t.	9 843,68	1 209,68
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 910 067,12	- 438 105,03
Rahoitustoiminnan rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset	38 438,41	6 000,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	500 000,00	1 200 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	- 361 184,68	- 339 722,06
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Oman pääoman muutokset		- 7 250,01
Muut maksuvalmiuden muutokset	412 420,58	- 774 451,51
Rahoituksen rahavirta	589 674,31	84 576,39
Rahavarojen muutos	- 320 392,81	- 353 528,64
Rahavarat 31.12.	1 015 029,35	1 335 422,16
Rahavarat 1.1.	1 335 422,16	1 688 950,80
Rahavarojen muutos	- 320 392,81	- 353 528,64

TASE

VASTAAVAA	2018	2017	VASTATTAVAA	2018	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT	11 936 824,45	12 414 881,81	OMA PÄÄOMA	5 041 683,33	6 391 369,40
Aineettomat hyödykkeet	99 199,32	133 210,68	Peruspääoma	5 437 102,73	5 437 102,73
Muut pitkävaikutteiset menot	99 199,32	133 210,68	Edellisen tilik:n yli-/alijäämä	954 266,67	784 840,07
Aineelliset hyödykkeet	10 407 602,53	10 813 210,12	Tilikauden yli-/alijäämä	- 1 349 686,07	169 426,60
Maa- ja vesialueet	1 208 699,54	1 216 776,22			
Rakennukset	6 672 964,68	6 876 717,58	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	3 021 877,47	1 327 475,86
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 395 083,72	2 541 503,77	Lahjoitusrahastojen pääomat	3 021 877,47	1 327 475,86
Koneet ja kalusto	130 854,59	174 123,95			
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat		4 088,60			
Sijoitukset	1 430 022,60	1 468 461,01	VIERAS PÄÄOMA	8 826 005,56	7 989 172,40
Osakkeet ja osuudet	1 039 087,52	1 039 087,52	Pitkäaikainen	6 692 387,21	6 592 806,89
Muut lainasaamiset	223 659,98	262 098,39	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	6 451 272,96	6 351 692,64
Muut saamiset	167 275,10	167 275,10	Lainat muilta lainanantajilta		
			Liittymismaksut ja muut velat	241 114,25	241 114,25
TOIMEKSIANT. ERITYISKAT.	3 021 877,47	1 327 505,70	Lyhytaikainen	2 133 618,35	1 396 361,51
Toimeksiantojen varat	3 021 877,47	1 327 505,70	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	379 586,68	337 920,68
			Lainat muilta luotonantajilta		2 431,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 930 864,44	1 965 630,15	Saadut ennakot	10 139,68	2 753,60
Vaihto-omaisuus	10 840,59	10 851,26	Ostovelat	507 220,97	712 683,46
			Muut velat	162 727,98	51 143,13
Saamiset	904 994,50	619 356,73	Siirtovelat	1 073 943,04	289 433,64
Pitkäaikaiset saamiset	497 136,70	85 447,10			
Myyntisaamiset			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>16 889 566,36</u>	<u>15 708 017,66</u>
Lainasaamiset	497 136,70	85 447,10			
Muut saamiset					
Lyhytaikaiset saamiset	407 857,80	533 909,63			
Myyntisaamiset	133 597,79	390 018,87			
Lainasaamiset	24 925,50	13 310,00			
Muut saamiset	131 876,56	111 079,78			
Siirtosaamiset	117 457,95	19 500,98			
Rahoitusarvopaperit	102 129,03	96 354,03			
Osakkeet ja osuudet	102 129,03	96 354,03			
Rahat ja pankkisaamiset	912 900,32	1 239 068,13			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>16 889 566,36</u>	<u>15 708 017,66</u>			

KONSERNITULOSLASKELMA

	2018	2017
Toimintatuotot	10 770 786,81	10 296 902,09
Toimintakulut	- 22 484 681,99	- 21 390 701,12
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	3 157,78	266,41
Toimintakate	- 11 710 737,40	- 11 093 532,62
Verotulot	5 494 575,52	5 779 469,34
Valtionosuudet	6 001 112,43	6 328 168,59
Rahoitustuotot ja kulut		
Korkotuotot	3 673,14	2 584,59
Muut rahoitustuotot	75 724,96	135 967,88
Korkokulut	- 48 851,17	- 49 623,38
Muut rahoituskulut	- 1 177,88	- 569,91
Vuosikate	- 185 680,40	1 102 464,49
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 951 365,78	- 871 318,24
Arvonalentumiset	- 3 171,63	- 6 469,88
Satunnaiset erät	- 72 195,54	5 999,84
Tilikauden tulos	- 1 212 413,35	230 676,21
Tilinpäätössiirrot	3 981,98	- 9 939,97
TK:n verot	- 23,72	- 11,28
Laskennalliset verot	5 995,60	14 840,00
Vähemmistöosuudet	228,31	- 3 615,15
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 1 202 231,18	231 949,81

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2018	2017
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	- 185 680,40	1 102 464,49
Satunnaiset erät	- 72 208,65	11 173,85
Tulorahoituksen korjaukset	4 280,67	17 353,74
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 1 086 235,21	- 1 899 883,11
Rahoitusosuudet investointeihin	39 987,00	12 103,51
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	45 539,29	21 080,04
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 1 254 407,30	- 735 707,48
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	- 527,55	- 27 460,43
Antolainasaamisten vähennykset		3,72
Lainakannan muutokset		- 777 873,68
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 203 579,29	1 873 813,02
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	- 631 726,76	- 541 586,36
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 304 216,94	242 194,52
Oman pääoman muutokset	- 6 546,67	- 106 230,55
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	556,22	811,96
Vaihto-omaisuuden muutos	- 2 525,46	1 685,66
Saamisten muutokset	- 503 801,31	- 371 234,27
Korottomien velkojen muutokset	737 829,30	- 162 031,43
Rahoituksen rahavirta	492 620,12	909 965,84
Rahavarojen muutos	- 761 787,18	174 258,36
Rahavarat 31.12.	1 286 165,76	2 047 952,95
Rahavarat 1.1.	2 047 952,94	1 873 694,59

KONSERNITASE

VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
	2018	2017		2018	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT	14 558 614,39	14 513 970,61	OMA PÄÄOMA	4 900 270,42	6 124 984,15
Aineettomat hyödykkeet	181 411,80	190 846,49	Peruspääoma	5 437 102,73	5 437 102,73
Aineettomat oikeudet	82 212,48	57 598,61	Arvonkorotusrahasto	8 389,62	9 929,74
Muut pitkävaikutteiset menot	99 199,32	133 247,88	Muut omat rahastot	21 551,34	21 551,34
Aineelliset hyödykkeet	13 921 702,23	13 876 792,33	Edellisten tilik:n yli-/alijäämä	635 457,92	424 450,53
Maa- ja vesialueet	1 348 823,77	1 392 069,04	Tilikauden yli-/alijäämä	1 202 231,19	231 949,81
Rakennukset	8 691 122,43	8 983 587,23			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 490 039,67	2 647 149,32	VÄHEMMISTÖOSUUDET	20 548,37	20 989,92
Koneet ja kalusto	369 461,02	426 135,04			
Muut aineelliset hyödykkeet	3 895,00	3 773,59			
Enn.maks. ja keskener.hank	1 018 410,34	424 078,11	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
Sijoitukset	455 500,36	446 331,79	VARAUKSET		
Osakkuusyhteisöosuudet	49 817,10	38 954,91	Poistoero		
Muut osakkeet ja osuudet	227 981,12	230 202,30	Vapaaehtoiset varaukset		
Muut lainasaamiset	7 143,29	6 615,73			
Muut saamiset	170 558,86	170 558,85	PAKOLLISET VARAUKSET	114 446,28	153 493,18
Arvostuserät			Eläkevaraukset		
			Muut pakolliset varaukset	114 446,28	153 493,18
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	3 109 593,33	1 389 701,87	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	3 114 786,41	1 394 338,72
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 286 028,94	3 551 442,10	VIERAS PÄÄOMA	12 804 185,18	11 761 308,61
Vaihto-omaisuus	72 093,16	69 567,70	Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	8 488 248,01	7 942 818,84
Saamiset	1 927 470,02	1 433 921,45	Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	294 950,81	247 695,76
Pitkäaikaiset saamiset	510 008,43	98 321,15	Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	989 573,39	1 267 366,96
Lyhytaikaisensaamiset	1 417 761,59	1 335 600,30	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	3 031 412,97	2 303 427,05
Rahoitusarvopaperit	146 084,16	124 168,16	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>20 954 236,66</u>	<u>19 455 111,54</u>
Rahat ja pankkisaamiset	1 140 081,60	1 923 784,79			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>20 954 236,66</u>	<u>19 455 114,58</u>			

**TILINPÄÄTÖKSEN
LIITETIEDOT**

8. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja menetelmät sekä jaksotusperiaatteet

Liitetieto 1 Jaksotusperiaatteet (2016)

Esimerkki

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen vähennettyinä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuusto on 9.12.2013 päättänyt muuttaa poistosuunnitelmaa 1.1.2013 jälkeen hankittujen hyödykkeiden osalta vastaamaan nykyistä suunnitelman mukaisten poistojen suoritusta. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutoiminnassa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintahintaan.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Liitetieto 2 Tuloslaskelman ja taseen esittämistavan muutos

- ei ilmoitettavaa

Liitetieto 3 Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

- ei ilmoitettavaa

Liitetieto 4 Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

- ei ilmoitettavaa

Liitetieto 5 Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden oikaisut

- ei ilmoitettavaa

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Liitetieto Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt, kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä, osakkuusyhtiöt liitteeseen 20-22.

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernintuloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- ja alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistelty tilinpäätökseen, koska niiden poistoja ei ole pystytty oikaisemaan kunnan poistosuunnitelman mukaiseksi.

Vapaaehtoiset varaukset

Konsernitilinpäätöksessä vapaaehtoiset varaukset on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus.

- vertailutietoja ei ole korjattu

Tuloslaskelmaan koskevat liitetiedot

Liitetieto 6 Toimintatuotot kunnan määrääminä tehtäväkokonaisuuksina *)

Toimintatuotot tehtäväalueittain *)				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Yleishallinto	274 273,30	173 866,27	210 272,26	136 251,28
Sosiaali- ja terveystuotot	8 491 590,96	8 043 555,35	17 315,57	9 426,44
Opetus- ja kulttuurituotot	229 432,83	275 695,30	208 655,21	227 057,77
Yhdyskuntatuotot	402 021,99	422 749,52	402 021,99	422 749,52
Muut palvelut	1 373 467,73	1 381 035,65	1 075 256,63	1 120 594,59
<i>Kunnan toimintatuotot yhteensä *)</i>	<i>10 770 786,81</i>	<i>10 296 902,09</i>	<i>1 913 521,66</i>	<i>1 916 079,60</i>

*) toimintatuottojen erittely esitetään ulkoisista eristä

Liitetieto 7 Verotulot eriteltynä kunnan tuloveroon, osuuteen yhteisöveron tuotosta, kiinteistöveroon ja muihin verotuloihin.

Verotulojen erittely		
	2018	2017
Kunnan tulovero	3 875 916,57	4 125 613,91
Osuus yhteisöveron tuotosta	795 387,68	841 298,57
Kiinteistövero	823 737,96	813 032,15
<i>Verotulot yhteensä</i>	<i>5 495 042,21</i>	<i>5 779 944,63</i>

Liitetieto 8 Valtionosuudet eriteltynä

Valtionosuuksien erittely		
	2018	2017
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus ilman tasauksia	4 525 735,00	4 791 356,00
Verotuloihin perustuva tasaus	1 664 928,00	1 713 888,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	- 368 112,00	- 342 101,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00
<i>Valtionosuudet yhteensä</i>	<i>5 822 551,00</i>	<i>6 163 143,00</i>

Liitetieto 9 Palvelujen ostot eriteltyinä asiakaspalvelujen ostoihin ja muiden palvelujen ostoihin;

Palvelujen ostojen erittely		
	2018	2017
Asiakaspalvelujen ostot	7 763 813,53	7 136 490,18
Muiden palvelujen ostot	1 895 628,92	1 906 589,72
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	9 659 442,45	9 043 079,90

Liitetieto 10 Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltyinä (KuntaL 19.2 §)

- ei ilmoitettavaa

Liitetieto 11 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta arvioidut taloudellisen käyttöiän mukaan.

Kunnanvaltuusto on muuttanut poistosuunnitelmaa 1.1.2014 alkaen.

Pysyvien vastaavien hyödykeryhmittäiset poistomenetelmät ja perusteet ovat:

Poistosuunnitelma

Pysyvien vastaavien hyödykeryhmä	Poisto- menetelmä	Poisto- peruste	Yleisohjeen suositus
Aineettomat hyödykkeet			
Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	5 v	2 - 5 v
Muut pitkävaikutteiset menot mm. laajakaista v. 2011 hanke	tasapoisto	10 v	5 - 20 v
Aineettomat hyödykkeet 1.1.2013 jälkeen hankitut			
Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	2 v	2 - 5 v
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa		
Rakennukset ja rakennelmat 1.1.2001 jälkeen hankitu			
Asuinrakennukset	tasapoisto	50 v	30 – 50 v
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	50 v	20 – 50 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	30 v	20 – 30 v
Muut rakennukset	tasapoisto	20 v	10 – 20 v
Rakennukset ja rakennelmat 1.1.2013 jälkeen hankitut			
Asuinrakennukset	tasapoisto	30 v	30 – 50 v
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	20 v	20 – 50 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	20 v	20 – 30 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	30 v	20 – 30 v
Muut rakennukset	tasapoisto	10 v	10 – 20 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto	20%	10 – 20%
Johtoverkostot	menojäännöspoisto	15%	15 – 25%
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto	10%	10 – 20%
Kiinteät rakenteet ja laitteet 1.1.2001 jälkeen hankitut			
Maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto	10%	10 – 20%

Vedenjakeluverkosto	menojäännöspoisto	7%	7 – 10%
Viemäriverkosto	menojäännöspoisto	7%	7 – 10%
Vesihuoltol. kiinteät rakenteet ja laitteet	menojäännöspoisto	15%	15 – 25%
Kadut ja tiet	menojäännöspoisto	15%	15 – 20%
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	menojäännöspoisto	20%	20 – 25%

Kiinteät rakenteet ja laitteet 1.1.2013 jälkeen hankitut

Maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto	20%	10 – 20%
Vedenjakeluverkosto	menojäännöspoisto	10%	7 – 10%
Viemäriverkosto	menojäännöspoisto	10%	7 – 10%
Vesihuoltol. kiinteät rakenteet ja laitteet	menojäännöspoisto	25%	15 - 25%
Kadut ja tiet	menojäännöspoisto	20%	15 – 20%
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	menojäännöspoisto	25%	20 – 25%
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto	20%	10 – 20%
Valokuituverkko	tasapoisto	5 v	

Koneet ja kalusto

Muut koneet ja kalusto	menojäännöspoisto	40%	30 – 40%
------------------------	-------------------	-----	----------

Koneet ja kalusto 1.1.2001 jälkeen hankitut

Kuljetusvälineet	menojäännöspoisto	25%	25 – 30%
Muut koneet ja kalusto	menojäännöspoisto	20%	30 – 40%

Koneet ja kalusto 1.1.2013 jälkeen hankitut

Kuljetusvälineet	menojäännöspoisto	30%	25 – 30%
Muut koneet ja kalusto	menojäännöspoisto	40%	30 – 40%

Ennakkomaksut ja keskeneräiset työ ei poistoaikaa

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet ei poistoaikaa

Liitetieto 12 Selvitys olennaisista tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista;

Pakollisten varausten muutokset 1 000 €				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Potilasvahinkovakuutusmaksuvaraus 1.1.	153	149	0	0
Lisäykset tilikaudella		4		
Vähennykset tilikaudella	39			
Potilasvahinkovakuutusmaksuvaraus 31.12.	114	153	0	0
Muut pakolliset varaukset 1.1.	1			
Lisäykset tilikaudella		1		
vähennykset tilikaudella	1			
Muut pakolliset varaukset 31.12.	0	1	0	0
Pakolliset varaukset yhteensä 1.1.	154	149		
Lisäykset tilikaudella		5		
Vähennykset tilikaudella	40			
Pakolliset varaukset yhteensä 31.12.	114	154	0	0

Liitetieto 13 Selvitys olennaisista muihin toimintatuottoihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitoista ja olennaisista muihin toimintakuluihin sisältyvistä pysyvien hyödykkeiden luovutustappioista.

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot			29 912,79	
Muut luovutusvoitot	126,30	192,02		
Luovutusvoitot yhteensä	126,30	192,02	29 912,79	0
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot				
Muut luovutustappiot	675,77			
Luovutustappiot yhteensä	675,77	0	0	0

Liitetieto 14 Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Satunnaiset tuotot				
Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalv. ky				
Itä-Suomen päihdehuol. ky	5 074,98	825,76		
Koulutuskeskus Salpaus	116,12	5 291,53		
Pertunmäki KOY	27 000,00			
<i>Satunnaiset tuotot yhteensä</i>	32 191,10	6 117,29	0	0
Satunnaiset kulut				
Itä-Suomen päihdehuol. ky	61,98		0	
Koulutuskeskus Salpaus	153,70	117,51		
Pertunmäki KOY	247 108,96			
<i>Satunnaiset kulut yhteensä</i>	247 324,64	117,51		

Liitetieto 15 Yhteismäärät muihin rahoitustuottoihin sisältyvistä tuotoista, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä, jos ne ovat olennaisia

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2018	2017
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	61 874,45	48 613,22
Peruspääoman korko kuntayhtymiltä		
Yhteensä	61 874,45	48 613,22

Liitetieto 16 Erittely poistoeron muutoksista

- ei ilmoitettavaa

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 17 Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattoman menot ja pääomaalennukset

- ei ilmoitettavaa

Liitetieto 18 Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmäärittäminen

Vastaavien arvostuserät on sisällytetty ko. käyttöomaisuuden eriin

Arvostuksia sisältyy koulutus konserni Salpaus-kuntayhtymän käyttöomaisuuseriin 8 389,62 €.

Liitetieto 19 Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet											
	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet						
	Aineet- tomat oikeudet	Muut pit- kävaikut- teiset menot	Ennakko- maksut	Yhteensä	Maa- ja vesi- alueet	Raken- nukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineell. hyödyk.	ennakko- maksut ja keskener.h.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0	133 210,68	0	133 210,68	1 216 776,22	6 876 717,58	2 541 503,77	174 123,95	0,-	4 088,60	10 813 210,12
Lisäykset tilikauden aikana					1 767,00	96 822,63	202 679,39	15 314,52			316 583,54
Rahoitusosuudet tilikaudella							- 33 340,00				- 33 340,00
Vähennykset tilikauden aikana					- 9 843,68		+ 4 088,60			- 4 088,60	- 9 843,68
Siirrot erien välillä											
Tilikauden poisto		- 34 011,36		- 34 011,36		- 300 575,53	- 319 848,04	- 58 583,88			- 679 007,45
Arvonlennukset ja niiden palautukset											
Poistamaton hankintameno 31.12.	0	99 199,32	0	99,199,32							10 407 602,53
Arvonkorotukset											
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	99 199,32	0	99 199,32	1 208 699,54	6 672 964,68	2 395 083,72	130 854,59		0	10 407,602,53

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset										
	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Osakkeet konserni- yhtiön	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk-laina saamiset	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset kunta- yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	107 684,56	0	719 358,99	212 043,97	1 039 087,52	0,-	268 098,39	0,-	167 275,10	429 373,49
Lisäykset							- 38 438,41	0,-		- 38 438,41
Vähennykset										
Siirrot erien välillä										
Hankintameno 31.12.	107 684,56	0	719 358,99	212 043,97	1 039 087,52	0,-	223 659,98	0,-	167 275,10	390 935,08
Arvonlennukset										
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.	107 684,56	0	719 358,99	212 043,97	1 039 087,52	0,-	223 659,89	0,-	167 275,10	390 935,08

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Liitetieto 20,21,22

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Kotipaikka Konsernin	Kunnan		Kuntakonsernini osuus		tilikauden voitosta/ tappiosta
		omistus- osuus %	omistus- osuus %	omasta pääomasta	vieraan pääomasta	
Tytäryhteisöt						
Koy Pertunmetsä	Pertunmaa	100	100	- 593 648,99	695 414,03	102 805,17
As Oy Mansikkamäki	Pertunmaa	62,7551	62,7551	- 114 880,02	2 367,32	- 5 204,72
Kuntayhtymät						
Etelä-Savon maakuntaliitto	Mikkeli	1,15088	1,15088	9 150,68	17 910,71	- 9 150,68
Etelä-Savon sos- ja terv.palv.	Mikkeli	2,15	2,15	674 399,43	3 018 070,89	- 3 008,74
Itä-Suomen päihdeh.ky	Mäntyharju	0,37699	0,37699	7 051,13	282,65	67,07
Koulutusyhtymä Salpaus	Lahti	0,32282	0,32282	261 366,69	62 238,41	6 774,08
Vaalijala ky	Pieksämäki	0,56776	0,56776	53 038,21	148 936,29	- 3 124,45
Yhdistelemättömät Osakkuusyhteisöt						
As Oy Pertunrinne	Pertunmaa	32,13	32,13	73 165,43	2 842,32	12,60
Koy Kuortin Säästöpankintori	Pertunmaa	36,4	36,4	161 670,71	1 064,38	69,80

Kuntayhtymien tiedot on laskettu omistusprosentin mukaan, tytäryhtiöiden tiedot eliminointien jälkeen.

Liitetieto 23 Saamisten erittely

Erikseen pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, ky:ltä joissa kunta jäsenenä sekä osakkuus- ja muilta omistusyhteisyyksiltä

Saamisten erittely				
	2018		2017	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		6 541,34		
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
<i>Yhteensä</i>	0	6 541,34	0	0
Saamiset ky:ltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		51 114,03		
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		7 320,26		175 453,51
<i>Yhteensä</i>	0	58 434,29	0	175 453,51
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		438,82		
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
<i>Yhteensä</i>	0	438,82	0	0
<i>Saamiset yhteensä</i>	0	65 414,45	0	175 453,51

Liitetieto 24 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Siirtosaamiset				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	0	0	0	0
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	0,43	297,72	0,43	0,98
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	32 483,03	44 790,93	12 856,06	19 500,00
Eu-tuet ja avustukset		2 059,05		
Ennakkomenot				
Muut tulojäämät	514 881,08	149 420,71	104 601,46	
<i>Tulojäämät yhteensä</i>	547 364,54	196 568,41	117 457,95	19 500,98
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	547 364,54	196 568,41	117 457,95	19 500,98

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 25 Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Peruspääoma 1.1.	5 437 102,73	5 437 102,73	5 437 102,73	5 437 102,73
Lisäys / vähennys				
Peruspääoma 31.12.	5 473 102,73	5 437 102,73	5 437 102,73	5 437 102,73
Arvonkorotusrahasto 1.1.	9 929,74	26 677,01		
Lisäys / vähennys	- 1 540,12	- 16 747,27		
Arvonkorotusrahasto 31.12.	8 389,62	9 929,74		
Muut omat rahastot 1.1.	21 551,34	21 551,38		
Lisäys / vähennys		- 0,04		
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	21 551,34	21 551,34		
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä 1.1.	656 400,34	409 120,00	954 226,67	792 040,05
Lisäys / vähennys	- 20 942,42	15 330,53		- 7 250,01
Edellisen tilikauden yli-/alijäämä 31.12.	635 457,92	424 450,53	954 226,67	784 840,07
Tilikauden yli- / alijäämä	- 1 202 231,19	231 949,81	- 1 349 686,07	169 422,60
Oma pääoma 31.12.	4 900 270,42	6 124 984,15	5 041 683,33	6 391 369,40

Liitetieto 26 Erittely poistoerosta

- ei ilmoitettavaa

Liitetieto 27 Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisista pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Pitkäaikaiset velat		
	2018	2017
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 933 000,00	5 000 013,32
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	4 933 000,00	5 000 013,32

Vuoden 2018 tilinpäätöksessä esitetään velat ja velkojen osat, jotka erääntyvät 1.1.2024 tai sen jälkeen

Liitetieto 28 Erittely liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista

- ei ilmoitettavaa

Liitetieto 29 Erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä, jos se on tarpeen tase-erien selventämiseksi

Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Muut pakolliset varaukset	372,23	870,53		
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu	114 074,05	152 622,35		
<i>Muut pakolliset varaukset yhteensä</i>	114 446,28	153 492,88	0	0

Liitetieto 30 Erikseen pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä ja osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille

Vieras pääoma				
	2018		2017	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		1 119,50		
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>	0	1 119,50	0	0
Velat ky:lle, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		179 678,89		284 227,02
Muut velat				
Siirtovelat		694 260,38		
<i>Yhteensä</i>	0	873 937,27		284 227,02
Velat osakkuus- tai sekä muille omistus- yhteisyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				479,76
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>	0	0		479,76
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>	0	875 058,77		284 706,78

Liitetieto 31 Sekkilimiitti

- ei ilmoitettavaa

Liitetieto 32 Tase-erän Muut velat erittely

- ei ilmoitettavaa

Liitetieto 33 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät, jolleivät ne ole epäolennaisia.

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erä				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	63 420	10 590	51 639	-
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	897 906	808 902	311 990	241 139
Muut menojäämät	786 919	157 910	710 314	48 295
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 748 245	977 402	1 073 943	289 434

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Liitetieto 34 Velat, joista vakuudeksi on annettu kiinnityksiä

- ei ilmoitettavaa

Liitetieto 35, 36, 37 Vakuudet

- ei ilmoitettavaa

Liitetieto 38 Vuokra- ja leasing sopimusten mukaisten vuokrien jäljellä oleva määrä

Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Vuokravastuut yhteensä	253 617	170 162		
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	173 067	130 010		
Myöhemmin erääntyvät	80 550	40 152		
Leasingvastuut yhteensä	251 756	162 664	183 811	121 786
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	84 466	61 022	54 493	42 284
Myöhemmin erääntyvät	167 290	101 642	129 318	79 502

Liitetieto 40 Kunnan antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

Vastuusitoumukset				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			0	0
Jäljellä oleva pääoma			0	0
Kunnan antamat muut vastuusitoumukset				
Alkuperäinen pääoma	680 000	680 000	680 000	680 000
Jäljellä oleva pääoma	69 100	83 000	69 100	83 000

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2018	2017
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	9 927 823	10 054 295
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	6 378,17	6 645,03

Liitetieto 41 Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taloudelliset vastuut				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Sopimusvastuut				
Sitoumukset avustukseen	21 266	31 907	21 266	31 907
Muut vastuut	27 043	77 207		
Sopimusvastuut yhteensä	48 309	109 114	21 266	31 907
Arvonlisäveron palautusvastuu 1)	335 113	389 194	307 588	358 215
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu 2)	2 005 350	2 005 350	2 005 350	2 005 350
<p>1) Palautuksena ja vähennyksenä käsitellyt arvonlisäverot uudisrakennusten ja perusrantamisen hankintamenoista, joihin liittyy mahdollinen palautusvelvollisuus kiinteistöt myytäessä tai niiden käyttötarkoituksen muuttuessa vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan tarkoitukseen (ALV 120§). Palautusvastuuta määriteltäessä otetaan huomioon kiinteistöt, joiden osalta vastuun toteutuminen on todennäköistä investointi- tai taloussuunnitelmaan tai toimenpideohjelmaan perustuen.</p> <p>2) Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä opetus- ja kulttuuritoimen perustamishankkeisiin saatujen valtionosuuksien palautusvastuut, STVOL 4:30 §, L opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 7:30 § (vastuu voimassa 15 vuotta). Vastuut päättyvät vuosina 2023 – 2024.</p>				

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Liitetieto 42 Henkilöstön lukumäärä 31.12. tehtäväalueittain tai muuta kunnan määrittelemää ryhmittelyä käyttäen

Henkilöstön lukumäärä 31.12.				
	2018 koko /osa		2017 koko /osa	
Yleishallinto	8	1	11	0
Sosiaali- ja terveystoimi(Essote)	1	0		
Sivistys- ja hyvinvointitoimi	31	15	33	20
Yhdyskuntapalvelu	7	1	4	0
Muut palvelut	8	0	11	1
Liiketoiminta	1	0	1	0
<i>Yhteensä</i>	56	17	63	21

Liitetieto 43 Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut

Henkilöstökulut		
	2018	2017
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	3 061 233,58	3 072 265,60
Henkilöstökulut yhteensä	3 061 233,58	3 072 265,60

Liitetieto 44 Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut (kuntalaki 82.3 §)

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2018	2017
Keskusta	1 759,50	1 339,35
Perussuomalaiset	600,00	973,88
Kokoomus	976,50	514,01
Sitoutumattomat	1 243,50	685,76
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	4 579,50	3 513,00

Liitetieto 45 Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot		
	2018	2017
BDO Auditor Oy		
Lakisääteinen tilintarkastus	7 503,81	9 959,50
Lakisääteisen tilintarkastuksen lisätoimeksiannot	2 200,00	196,00
Tarkastuslautakunnan kokoukset	2 163,60	
<i>Yhteensä</i>	11 867,41	10 155,50

**VESIHUOLTOLAITOKSEN
TASEYKSIKÖN
TILINPÄÄTÖS**

PERTUNMAAN VESIHUOLTOLAITOKSEN TASEYKSIKÖN TILINPÄÄTÖS

Pertunmaan vesihuoltolaitoksen taseyksikkö

Tase	31.12.2018	31.12.2017
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa-alueet	13 664,51	13 664,51
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 436 433,14	1 560 586,10
Koneet ja kalusto	3 644,63	4 555,79
Aineelliset hyödykkeet	1 453 742,28	1 578 806,40
Sijoitukset		
Muut saamiset	47 872,80	47 872,80
Sijoitukset		
Pysyvät vastaavat	1 501 615,08	1 626 679,20
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tervikkeet	9 962,86	9 962,86
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	17 959,81	4 471,68
Muut saamiset		8 123,28
Saamiset	17 959,81	12 594,96
Vaihtuvat vastaavat	27 922,67	22 557,82
Vastaavaa yhteensä	1 529 537,75	1 649 237,02
Vastattavaa		
Oma pääoma		
Peruspääoma		
Sisäinen pääomasijoitus	2 767 487,07	2 767 487,07
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-1 543 966,98	-1 378 236,51
Tilikauden yli-/alijäämä	-150 388,62	-165 730,47
Oma pääoma	1 073 131,47	1 223 520,09
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Laina kunnalta	118 709,81	95 536,34
Liittymismaksut	284 799,92	284 799,92
Lyhytaikainen		
Ostovelat	16 399,53	39 231,72
Siirtovelat	10 330,52	6 148,95
Muut velat	26 166,50	
Vieras pääoma	456 406,28	425 716,93
Vastattavaa yhteensä	1 529 537,75	1 649 237,02

Pertunmaan kunnan vesihuoltolaitoksen taseyksikkö

Tuloslaskelma	1.1.-31.12.2018		1.1.-31.12.2017	
Liikevaihto				
Ulkoinen	228 077,47		247 512,94	
Sisäinen	<u>38 876,33</u>	266 953,80	<u>40 528,54</u>	288 041,48
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana				
Ulkoinen	-62 731,69		-61 189,65	
Palvelujen ostot				
Ulkoinen	-109 985,98		-146 061,25	
Sisäinen	<u>-28 263,53</u>	-200 981,20	<u>-29 254,07</u>	-236 504,97
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-72 177,01		-58 439,76	
Henkilöstösivukulut				
Eläkkeet	-14 161,13		-12 910,42	
Muut henkilöstösivuk.	<u>-2 055,87</u>	-88 394,01	<u>-1 696,28</u>	-73 046,46
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunitelman mukaiset poistot		-125 064,12		-137 959,56
Liiketoiminnan muut kulut				
Ulkoinen		-166,41	-3 575,94	
Sisäinen		<u>-2 736,68</u>	<u>-2 685,02</u>	-6 260,96
		-150 388,62		-165 730,47

Pertunmaan vesihuoltolaitoksen taseyksikkö

Rahoituslaskelma	31.12.2018	31.12.2017
Toiminnan rahavirta		
Liikelyi/alijäämä	-150 388,62	-165 730,47
Poistot ja arvonalentumiset	125 064,12	137 959,56
Rahoitustuotot ja kulut		
Tulorahoituksen korjauserät	<u>-25 324,50</u>	<u>-27 770,91</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot		
Rahitusosuudet investointimenoihin		
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutust.	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-25 324,50	-27 770,91
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys kunnalle		
Antolainasaamisten lisäys muille		
Antolainasaamisten vähennys kunnalta		
Antolainasaamisten vähennys muilta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	23 173,47	24 026,12
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta		
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta		
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	<u>23 173,47</u>	<u>24 026,12</u>
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	-479,13
Saamisten muutos kunnalta		
Saamisten muutos muilta	-5 364,85	1 932,56
Korottomien velkojen muutos kunnalta		
Korottomien velkojen muutos muilta	<u>7 515,88</u>	<u>2 291,36</u>
Rahoituksen rahavirta	25 324,50	27 770,91
Rahavarojen muutos	0,00	0,00
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	0,00	0,00
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00

Pertunmaan kunnan vesihuoltolaitoksen taseyksikkö

Talousarvion toteutumisvertailu

	TA 2018	Toteutuma	Poikkeama
Liikevaihto			
Ulkoinen	206 500	228 077,47	-21 577,47
Sisäinen	33 000	38 876,33	-5 876,33
Liikevaihto	239 500	266 953,80	-27 453,80
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Osoto tilikauden aikana	-57 080	-62 731,69	5 651,69
Ulkoinen	-57 080	-62 731,69	5 651,69
Palvelujen ostot	-146 830	-138 249,51	-8 580,49
Ulkoinen	-129 730	-109 985,98	-19 744,02
Sisäinen	-17 100	-28 263,53	11 163,53
Materiaalit ja palvelut	-203 910	-200 981,20	-2 928,80
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-53 000	-72 177,01	19 177,01
Henkilöstösivukulut			
Eläkkeet	-12 000	-14 161,13	2 161,13
Muut henkilöstösivukulut	-1 420	-2 055,87	635,87
Henkilöstökulut	-66 420	-88 394,01	21 974,01
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman muk. poistot	-126 220	-125 064,12	-1 155,88
Poistot ja arvonalentumiset			
Liiketoiminnan muut kulut			
Ulkoinen	0	-166,41	166,41
Sisäinen	-2 200	-2 736,68	536,68
Liiketoiminnan muut kulut	-2 200	-2 903,09	703,09
Liikelyli/alijäämä	-159 250	-150 388,62	-8 861,38
Investoinnit	TA 2018	Toteutuma	Poikkeama
911144 Viemäriverkosto, vuotov.väh.	-20 000	0	-20 000
911175 Vesilaitos, kunnostustöitä	-15 000	0	-15 000
Investointimenot yhteensä	-35 000	0	-35 000

VESIHUOLTOLAITOS

Vesihuoltolaitoksen toimintakate on alijäämäinen n. 25 320 €. Tilikauden alijäämä on n. 150 390 € negatiivinen johtuen käyttöomaisuuden poistoista. Suunnitelman mukaiset poistot tilikaudella olivat n. 125 060 €. Vesihuoltolaitoksen toimintakatetta tulee parantaa vesihuoltotaksoja korottamalla tasaisesti vähitellen niin, että päästään positiiviseen toimintakatteeseen.

Riskienhallinta / vesihuoltolaitos

Pertunmaan kunta on vakuuttanut vesihuoltolaitoksen kiinteistöt sekä koneet ja laitteet. Sähkökatkosten varalle on asennettu Kuortin vedenkäsittelylaitokselle kiinteä aggregaatti varavoimaksi. Pertunmaan kunnan vesihuolto toimii myös pitkäaikaisten sähkökatkosten aikana. Vesihuoltolaitokselle on laadittu erityistilannesuunnitelma opinnäytetyönä toukokuussa 2015. Lisäksi häiriötilanteiden varalle on laadittu varautumissuunnitelma yhdessä Etelä-Savon pelastuslaitoksen ja muiden kuntien kanssa.

Kunnan vesi- ja viemärlaitos toimii kirkonkylän ja Kuortin asemakaava-alueilla. Kuortin vedenottamo toimii kunnan päävedenottamona. Kirkonkylän vedenottamo on varalla poikkeustilanteita varten.

Puhtaan veden arvonlisäverollinen kulutusmaksu oli 1.5. 2018 alkaen 2,54 €/m³ ja jäteveden arvonlisäverollinen kulutusmaksu oli 3,26 €/m³. Lisäksi veden perusmaksu oli 100,00 €/vuosi.

Siirtoviemäri Kuortti - Heinola valmistui syksyllä 2009 ja Pertunmaan kunnan kaikki jätevedet menevät siirtoviemäriä myöten Heinolan kaupungin puhdistamolle. Pertunmaan kunta ostaa vettä Heinolan kaupungilta n. 50 m³/vrk ja vesi tulee Kuortin vedenkäsittelylaitokselle. Heinola laskuttaa Pertunmaalta tulevasta jätevedestä 78 % voimassa olevasta maksusta (v. 18=1,55 €/m³ alv 0). Veden käyttömaksu on sama kuin Heinolan kaupungilla (v. -18=1,11 € alv 0).

Pertunmaan kunta myy puhdasta vettä Lihavanpään vesiosuuskunnalle ja vesiosuuskunnan jätevedet tulevat kunnan verkkoon. Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueeseen liitettiin Riita-ahon, Koukkuniemen sekä Lehtisen linjan 20 kiinteistöä.

LUETTELOT JA SELVITYKSET

Pertunmaan kunta

Käytetyt kirjanpito kirjat

Päiväkirja atk-tulosteena
Pääkirja atk-tulosteena
Ostoreskontra atk-tulosteena
Myyntireskontra atk-tulosteena
Käyttöomaisuuskirjanpito atk-tulosteena
Palkkakirjanpito atk-tulosteena

Käytetyt tositelajit

10	Kassatositteet
20	Ostolaskut
25	Ostolaskut/vesihuoltolaitos
29	Ostolaskut Vigmanin testamentti
30	Ostolaskujen maksatus
40	Yleislaskutus
50	Vesilaskutus
70	Myyntireskontran suoritukset
80	Palkat
95	Käyttöomaisuuskirjanpito
96	Kuntakonserni

Pertunmaan kunta

Käytetyt alv-koodit

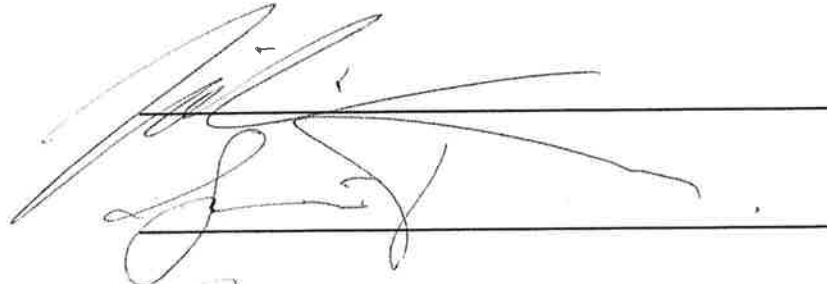
Palautusjärjestelmä	200	alv 0 %
	210	alv 10 %
	214	alv 14 %
	224	alv 24 %
	255	alv 5 %, laskennallinen
Vähennysjärjestelmä	100	alv 0 %
	110	alv 10 %
	114	alv 14 %
	124	alv 24 %
Myynti	300	alv 0%
	310	alv 10 %
	314	alv 14 %
	324	alv 24 %
	514	alv 14 , palkat, oman käytön alv
	524	alv 24, palkat, oman käytön alv
Vähennysrajoitteiset	400	alv 0 %
	410	alv 10 %
	414	alv 134%
	424	alv 24 %

vähennysrajoitteiset käytössä vain ohjelmateknisistä syistä

ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

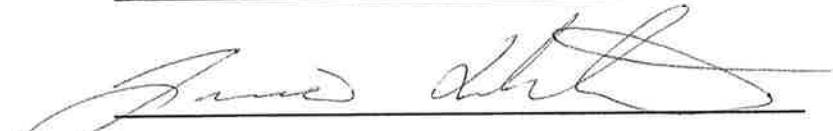
Pertunmaa 8. huhtikuuta 2019

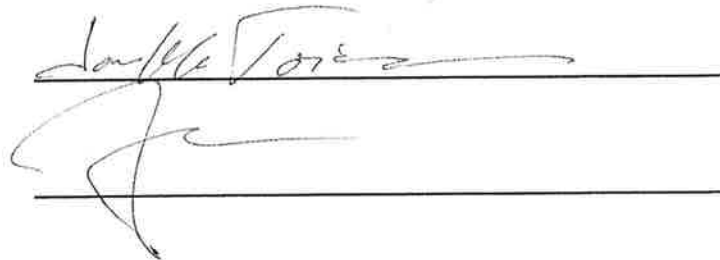
Ranta Mattila

Niin Vehkeli

Ossi Vuolaja

Lauri Toivonen

Pertunmaan kunta

Tilintarkastusmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta
tänään kertomuksen

Pertunmaalla 29/5 2019

BDO AUDIATOR OY
Tilintarkastusyhteisö

Lilja Koskela
Lilja Koskela, HT, JHT
vastuullinen tilintarkastaja